ДИРЕКТИВА (ЕС) 2025/50 НА СЪВЕТА

от 10 декември 2024 година

за по-бързи и по-сигурни данъчни облекчения за надвзети данъци при източника

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 115 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид становищата на Европейския парламент ([1]),

като взе предвид становищата на Европейския икономически и социален комитет ([2]),

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

(1) Осигуряването на справедливо данъчно облагане на вътрешния пазар и доброто функциониране на съюза на капиталовите пазари (СКП) са сред основните политически приоритети на Съюза. В този контекст премахването на пречките пред трансграничните инвестиции, едновременно с борбата с данъчните измами и данъчните злоупотреби, са от решаващо значение. Такива пречки се явяват например там, където са налице неефективни и непропорционално утежнени процедури за данъчни облекчения за надвзети данъци при източника върху доходи от дивиденти или лихви, изплатени по публично търгувани акции или облигации, на инвеститори, които са чуждестранни лица. Освен това в някои случаи сегашното положение се оказа неподходящо за предотвратяване на повтарящите се рискове от данъчни измами, отклонение от данъчно облагане и избягване на данъци, както показаха многобройните случаи на схеми за многократно възстановяване на данъци и измами, включващи използването на схеми за арбитраж на дивиденти или спекулативни сделки с дивиденти (*Cum-Ex* и *Cum-Cum*). Поради това настоящата директива има за цел да повиши ефективността на процедурите за удържане на данък при източника, като същевременно ги укрепи срещу риска от данъчни измами и данъчни злоупотреби.

(2) За да се укрепи капацитетът на държавите членки да предотвратяват данъчни измами и данъчни злоупотреби и да се борят срещу тях, което понастоящем се възпрепятства от обща липса на надеждна и навременна информация за инвеститорите, е необходимо да се създаде възможност за обща рамка за данъчно облекчение за надвзет данък при източника върху трансгранични инвестиции в ценни книжа, която да е устойчива на риска от данъчни измами и данъчни злоупотреби. Тази рамка би довела до сближаване на различните процедури за данъчно облекчение, прилагани в държавите членки, като същевременно гарантира прозрачност и сигурност по отношение на самоличността на инвеститорите за емитентите на ценни книжа, агентите по данъка, удържан при източника, финансовите посредници и държавите членки, в зависимост от случая. За тази цел рамката следва да се основава на автоматизирани процедури, като например цифровизация на удостоверението за местно лице за данъчни цели по отношение както на процедурата, така и на формуляра. Рамката следва също така да бъде достатъчно гъвкава, за да бъдат надлежно взети предвид различните системи, приложими в различните държави членки, като същевременно осигурява подходящи инструменти за борба със злоупотребите с цел намаляване на риска от данъчни измами, отклонение от данъчно облагане и избягване на данъци. В това отношение е необходимо да се вземат предвид различните подходи на данъчните органи в зависимост от въведената система за данъчни облекчения. Съгласно системата за данъчно облекчение при източника данъчните органи могат да получат съответната информация относно инвеститорите и веригата на плащане едва след прилагане на данъчното облекчение. За разлика от това, когато се прилага система за възстановяване, за данъчните органи е от решаващо значение да получат необходимата информация преди прилагането на данъчното облекчение, за да преценят дали то следва да бъде предоставено. И в двете системи за данъчни облекчения са установени правила относно отговорността на финансовия посредник в случай на неправомерно предоставено облекчение. Настоящата директива не ограничава възможността на дадена държава членка да регулира начините, по които сертифицираните финансови посредници възстановяват разходите, направени при адаптирането към установените в нея задължения или при тяхното спазване.

(3) Като се имат предвид тези различия, както и принципът на пропорционалност, разпоредбите на настоящата директива относно националните регистри на сертифицирани финансови посредници и задълженията за предоставяне на информация не следва да бъдат обвързващи за държавите членки, които са въвели цялостна система за данъчни облекчения при източника и имат коефициент на пазарна капитализация под определен праг, както е определено

([1]) Становище от 28 февруари 2024 г. (публикувано в ОВ C, C/2024/6762, 26.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6762/oj) и Становище от 14 ноември 2024 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

([2]) ОВ C, C/2024/1580, 5.3.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1580/oj.

в настоящата директива. Целта да се стимулират ефикасни и стабилни системи за данъчни облекчения за надвзет данък при източника в рамките на вътрешния пазар следва да се счита за постигната, когато държавите членки, които продължават да прилагат национална система за данъчни облекчения при източника, изпълняват и двата критерия, определени в настоящата директива. Първо, критерия за пазарна капитализация, който е свързан с размера на икономиката и възможния мащаб на изплащането на дивиденти. Ниската пазарна капитализация предполага ниски обеми на разпределяне на дивиденти и следователно по-нисък риск от данъчни злоупотреби. Когато държава членка достигне или надхвърли прага на коефициента на пазарна капитализация за определен период, общите правила на настоящата директива следва да се прилагат и да останат приложими, независимо дали в някой момент след това нейният коефициент на пазарна капитализация намалява под този праг. Второ, цялостните системи за данъчни облекчения при източника, които позволяват прилагането на подходяща данъчна ставка към момента на плащането по ясен и ефикасен начин, следва да се считат за равностойни на системата за данъчно облекчение при източника, предвидена в настоящата директива. Тези два критерия заедно могат да гарантират, че инвеститорите в рамките на вътрешния пазар имат действителен достъп до ефективни процедури за данъчни облекчения за данък, удържан при източника, във всички държави членки. За държавите членки, които имат относително малък капиталов пазар и чиято национална система за данъчно облекчение при източника е достатъчно ефективна, изискването за промяна на тези системи не би било пропорционално. Освен това, тъй като общите правила на настоящата директива обхващат почти целия вътрешен пазар, би се постигнала подходяща степен на конвергенция.

(4) С настоящата директива се хармонизира достъпът до системи за данъчно облекчение за инвеститорите във всички държави членки, като се предвижда обща система за данъчно облекчение при източника и обща система за бързо възстановяване, като все пак се оставя възможност на държавите членки да запазят националните си системи за данъчно облекчение при източника при определени условия, като се вземат предвид различията в развитието на икономиките на държавите членки и същевременно се гарантира достъп до системите за данъчно облекчение в държавите членки. Във всеки случай, в зависимост от критериите за оценка на риска, съответните държави членки, които считат за целесъобразно, например, да укрепят инструментите си за борба с данъчните измами и данъчните злоупотреби, могат да прилагат инструментите, предвидени в настоящата директива.

(5) За да бъде считана за цялостна, националната система за данъчни облекчения при източника следва да включва редица специфични ключови характеристики, посочени в настоящата директива. Тя следва да предоставя широк достъп на физическите лица или образувания, които имат право на такова данъчно облекчение, и следва да предоставя облекчение, ако данъкоплатците имат право на него, освен в случай на неизпълнение на задължението за предоставяне на информацията, изисквана от държавата членка. По принцип изискваната информация не следва да надхвърля данните, посочени в членове 12, 13 или 15. Националната система за данъчно облекчение при източника следва да осигурява достъп както за преки, така и за непреки инвестиции и не следва да създава допълнителни пречки за навлизане, освен предвидените в член 11, параграф 2. Поради това в националната система за данъчно облекчение при източника следва не само да се предоставя правна възможност за данъчно облекчение, но и то действително да бъде предоставяно в случаите, когато данъкоплатците имат право да го получат. Националната система за данъчно облекчение при източника не следва да налага допълнителни задължения, като например паралелна система за предоставяне на информация. Държавата членка следва да установи правила относно отговорността за загуба на приходи от данък, удържан при източника, и санкции, приложими при нарушения на националните разпоредби относно тази система за данъчно облекчение при източника. Във връзка с условието за коефициента на пазарна капитализация Европейският орган за ценни книжа и пазари (ESMA) следва да предоставя данните, които се изискват съгласно регулаторните технически стандарти. Когато държава членка не отговаря или вече не отговаря на поне едно от двете условия относно цялостната система за данъчни облекчения при източника и прага на коефициента на пазарна капитализация, тя следва да транспонира в националното си законодателство всички разпоредби на настоящата директива.

(6) За да се осигури пропорционален подход, настоящата директива следва да обхваща процедурите за данъчно облекчение за надвзет данък при източника само в онези държави членки, които налагат данък при източника върху паричните дивиденти или дивидентите под формата на акции с различни ставки в зависимост от статута на местно лице за данъчни цели на конкретния инвеститор. В тези случаи държавите членки трябва да предоставят данъчно облекчение, когато е приложена по-висока данъчна ставка в ситуация, за която е приложима по-ниска ставка. Освен това държавите членки следва да имат възможност да въведат подобни процедури по отношение на лихвените плащания на чуждестранни лица по публично търгувани облигации, за да се подобри ефективността на съответната процедура за данъчно облекчение и да се гарантира по-високо ниво на спазване на изискванията от страна на данъкоплатците. Държавите членки, които не се нуждаят от процедури за данъчно облекчение за надвзет данък при източника върху дивидентите и лихвите, според случая, не са засегнати от процедурите, посочени в настоящата директива. Когато е необходимо данъчно облекчение за надвзет данък при източника и за да се гарантира общ достъп до данъчното облекчение за надвзет данък при източника, настоящата директива следва да предвижда обща система за данъчно облекчение при източника и система за бързо възстановяване, които да бъдат въведени от държавите членки.

(7) Като се има предвид, че инвеститорите могат да се намират във всяка държава членка, правилата за общо цифрово удостоверение за местно лице за данъчни цели (eTRC) следва да се прилагат във всички държави членки. За да се гарантира, че всички данъкоплатци в Съюза имат достъп до общо, подходящо и ефективно доказателство за статута си на местни лица за данъчни цели, държавите членки следва да използват автоматизирани процедури за издаване на удостоверение за местно лице за данъчни цели с оглед на прилагането на система за данъчно облекчение при източника, на цялостна система за данъчни облекчения при източника, на система за бързо възстановяване или на стандартна система за възстановяване, с оглед получаването на данъчно облекчение за надвзет данък при източника по

отношение на дивиденти, изплатени за публично търгувани акции, или по отношение на лихви, платени за публично търгувани облигации, ако е приложимо. Освен това eTRC следва да се издават в една и съща разпознаваема и приемлива цифрова форма и с едно и също съдържание.

(8) За да се осигури по-голяма ефективност, eTRC следва да обхваща максимален период от календарната година или от данъчната година, като например данъчна година, попадаща в две календарни години, или данъчна година, по-дълга от една календарна година, за която е издадено, и следва да бъде валидно за удостоверяване на статута на местно лице през обхванатия период. Издаващата държава членка следва да може изцяло или частично да обяви eTRC за недействително, ако данъчните органи разполагат с доказателства, че данъкоплатецът не е местно лице на издаващата държава членка за целия или за част от обхванатия период. За да се даде възможност за ефективно идентифициране на образуванията от Съюза, eTRC следва да включва данъчния идентификационен номер или, при липсата на такъв, т.е. когато съответната държава членка не издава такъв номер на данъкоплатците — функционален еквивалент за данъчни цели. Освен това, когато издаващият eTRC орган притежава тези данни, eTRC следва да включва единния европейски идентификационен код (ЕЕИК) или идентификационния код на правния субект (ИКПС) или друг регистрационен номер на правните субекти, който да е валиден за целия обхванат период. Освен това, в случай че не съществува данъчен идентификационен номер за физическо лице, тъй като държавата членка, на която лицето е местно, не издава такъв номер на данъкоплатците, следва да е възможно и използването на функционален еквивалент за данъчни цели. Използваните идентификационни номера следва да бъдат валидни за целия обхванат период.

(9) В eTRC следва да се съдържа позоваване на спогодбата за избягване на двойното данъчно облагане, по смисъла на която данъкоплатецът иска да бъде считан за местно лице за данъчни цели, когато е приложимо. За да може eTRC да бъде признато от държавата членка на източника като валидно доказателство за статута на местно лице за данъчни цели, когато съгласно разпоредбите на спогодба за избягване на двойното данъчно облагане се иска данъчно облекчение за надвзет данък при източника, от съществено значение е eTRC да съдържа позоваване на приложимата спогодба за избягване на двойното данъчно облагане. За издаващия орган следва да бъде възможно да посочи в дадено eTRC повече от една приложима спогодба за избягване на двойното данъчно облагане. Въпреки че е предназначено преди всичко за прилагането на процедурите за удържане на данък при източника, eTRC може също така да има по-широко приложение и да служи за доказване на статута на местно лице за данъчни цели извън процедурите за удържане на данък при източника. За целите на облекчаването на процедурите за удържане на данък при източника, eTRC не следва да включва допълнителна информация. Удостоверението eTRC е предвидено да се издава само веднъж през календарната година или веднъж през данъчната година дори когато един и същ данъкоплатец инвестира многократно в една и съща държава членка на източника, при условие че качеството му на местно лице за данъчни цели, остава непроменено.

(10) За да се изпълни целта за по-ефективни данъчни облекчения за надвзети данъци при източника, следва да бъдат въведени общи процедури в целия Съюз, които да позволяват бързото получаване на ясна и сигурна информация за самоличността на инвеститора, особено при широки инвеститорски бази, т.е. по отношение на инвестиции в публично търгувани ценни книжа, при които е трудно да бъдат установени отделните инвеститори. Такива процедури следва също така да позволяват прилагането на съответната данъчна ставка в момента на плащането (данъчно облекчение при източника) или бързото възстановяване на надвзетия данък. Като се има предвид, че трансграничните инвестиции обикновено включват верига на плащане от финансови посредници, съответните процедури следва също така да позволяват проследяване и идентифициране на веригата от посредници, а оттам и на потока от приходи от емитента на ценната книга до регистрирания собственик и на информацията за базовия инвеститор. Най-често срещаните видове инвестиционни договорености обикновено включват банка депозитар или друг инвестиционен субект, например брокер, който държи ценните книжа от свое име за сметка на базовия инвеститор. При тези договорености базовият инвеститор би се считал за регистриран собственик на ценните книжа. Поради това държавите членки, които прилагат данък, удържан при източника, върху доходите от ценни книжа и предоставят облекчение за надвзет данък при източника и които не разполагат с цялостна система за данъчни облекчения при източника или които имат коефициент на пазарна капитализация, по-голям или равен на прага, определен в настоящата директива, следва да създадат и поддържат национален регистър на финансовите посредници, които играят значителна роля във веригата на плащания. След като бъдат регистрирани, от тези финансови посредници следва да се изисква да предоставят информацията, с която разполагат, относно изплащането на дивиденти или плащанията на лихви, които извършват, ако е приложимо. Изискваната информация следва да бъде ограничена до информация, която е от решаващо значение за възстановяване на веригата на плащане и следователно е полезна за предотвратяване на риска от данъчни измами или данъчни злоупотреби, доколкото такава информация е на разположение на предоставящия информацията посредник. Държавите членки, които прилагат данък, удържан при източника, върху лихвите с различна ставка и трябва да участват в сходни процедури за данъчно облекчение или които разполагат с цялостна система за данъчни облекчения при източника за изплащането на дивиденти и имат коефициент на пазарна капитализация под прага, определен в настоящата директива, могат също така да обмислят използването на установения национален регистър, в зависимост от случая.

(11) Тъй като финансовите посредници, които най-често участват във веригите на плащане по ценни книжа, са големи институции съгласно определението в Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), както и централни депозитари на ценни книжа, предоставящи услуги на агент по данъка, удържан при източника, тези образувания следва да бъдат задължени да поискат да бъдат регистрирани в националните регистри на държавите

([3]) Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

членки. Когато подобни образувания, които извършват дейност чрез клон или клонове или чрез едно или повече дъщерни предприятия в която и да е държава членка, на тях следва да бъде разрешено да изпълняват задължението за регистрация във всяка държава членка на източника или като един сертифициран финансов посредник на равнище група, или на равнище отделен клон или отделно дъщерно дружество, или на комбинация от посочените. На другите финансови посредници също следва да бъде разрешено да поискат да бъдат регистрирани в националните регистри на държавите членки по своя преценка. И в двата случая — при задължителна или доброволна регистрация, финансовите посредници следва да имат възможност да направят искането сами или да бъдат представлявани от друг финансов посредник, който е част от същата група и който действа от тяхно име, с цел да се сведе до минимум административната тежест и въздействието върху начина, по който те желаят да бъдат организирани. Финансовите посредници следва да поискат да бъдат регистрирани чрез подаване на искане през Европейския портал за сертифицирани финансови посредници („портала“), който следва да служи като единна входна точка. Тези искания следва да бъдат препратени през портала до съответните държави членки. Впоследствие държавите членки следва да вземат решение по искането за регистрация. Поради това порталът следва да служи като инструмент, който отразява решенията на държавите членки по отношение на регистрацията на финансовите посредници.

(12) В настоящата директива следва също така да бъдат предвидени правила по отношение на изискванията за регистрация в националните регистри, както и правила за отказ на регистрация. Когато искане за регистрация е отхвърлено, на финансовите посредници следва да бъде разрешено да подадат друго искане за регистрация на по-късен етап, ако основанията за отхвърлянето са били отстранени. След като бъдат регистрирани, финансовите посредници следва да се считат за „сертифицирани финансови посредници“ в съответната държава членка и спрямо тях следва да се прилагат задълженията за сертифицирани финансови посредници съгласно настоящата директива. Държавите членки следва да актуализират портала при регистрирането на сертифициран финансов посредник. В настоящата директива следва също така да се предвидят правила за заличаването на сертифицирани финансови посредници от националния регистър или за лишаването им от възможността да искат данъчно облекчение. Когато държава членка реши да заличи сертифициран финансов посредник от регистъра, да лиши сертифициран финансов посредник от възможността да иска данъчно облекчение или отхвърли искане за регистрация, тази държава членка следва съответно да актуализира портала. Целта на тези актуализации е да се даде възможност на държавите членки да оценят предприетите мерки, като заличаването или отхвърлянето, и да разгледат споменатите мерки в контекста на всяко бъдещо искане за регистрация от същия финансов посредник в техния национален регистър. Националните правила на съответната държава членка се прилагат по отношение на правата и задълженията на заинтересованите страни, включително правото на обжалване, по отношение на всяко решение, взето от държава членка във връзка с регистрацията и заличаването от националния ѝ регистър.

(13) За да се осигури по-голяма прозрачност по отношение на самоличността и положението на инвеститора, който получава дивидент или лихвено плащане, и по отношение на потока на плащания от емитента, сертифицираните финансови посредници следва да предоставят съответната информация в рамките на определени срокове. В настоящата директива следва да бъдат предвидени два варианта за предоставяне на информация: пряко и непряко предоставяне. Когато предоставянето на информация е пряко, сертифицираният финансов посредник следва да предоставя информацията пряко на компетентния орган на държавата членка на източника. Когато предоставянето на информация е непряко, сертифицираните финансови посредници следва да предоставят информацията по веригата на плащане по ценни книжа в последователен ред и в зависимост от положението на тези сертифицирани финансови посредници във веригата на плащане по ценни книжа, от която са част. В резултат на това информацията следва да достига до агента по данъка, удържан при източника, или до определен сертифициран финансов посредник, който да я предостави на компетентния орган на държавата членка на източника. Предоставените данни следва да включват информация дали съответният инвеститор отговаря на условията, но следва да се ограничават до информацията, с която разполага предоставящият ги сертифициран финансов посредник. Финансовите посредници, които не са задължени да се регистрират като сертифицирани финансови посредници и не са избрали да не се регистрират като такива, следва да нямат задължения за предоставяне на информация съгласно настоящата директива. Въпреки това информацията относно плащанията, извършвани от такива посредници, които не са сертифицирани финансови посредници, продължава да бъде от значение за правилното възстановяване на веригата на плащане преди прилагането на системите за данъчни облекчения, предвидени в настоящата директива.

(14) За да се гарантира, че няма пропуски в информацията във веригата на плащане, и за да се даде възможност на инвеститорите да получат достъп до процедурите за данъчно облекчение, настоящата директива следва да позволява на даден сертифициран финансов посредник, независимо от това дали той участва пряко в конкретна верига на плащане, да се включи в ролята на финансов посредник в рамките на тази верига. Това означава, че сертифицираният финансов посредник носи отговорностите и задълженията, свързани с предоставянето на информация и със системата за данъчно облекчение, които финансовият посредник би имал, ако е сертифициран финансов посредник. Чрез тази договореност между финансовите посредници данъчните органи биха могли да получават цялата необходима информация и ефективно да съгласуват информацията в цялата верига на плащания, а инвеститорите биха имали достъп до системата за данъчно облекчение дори в случаите, в които участва финансов посредник, който не е нито регистриран в държава членка, нито е обвързан със задълженията по настоящата директива.

(15) Настоящата директива не следва да възпрепятства сертифицираните финансови посредници да възлагат на външни изпълнители задачи, свързани с изпълнението на задълженията им по настоящата директива. Поради това на сертифицирания финансов посредник следва да бъде разрешено да разчита на трета страна за изпълнение на съответните задължения във връзка с процедурите за удържане на данък при източника. Във всеки случай тези задължения следва да останат отговорност на сертифицирания финансов посредник, който е възложил своите отговорности на външни изпълнители.

(16) За да стане СКП по-ефективен и по-конкурентоспособен, следва да се улеснят и ускорят процедурите за данъчни облекчения за надвзети данъци при източника върху доходите от ценни книжа, когато съответните сертифицирани финансови посредници са предоставили информация от значение, включително самоличността на инвеститора. Съответните сертифицирани финансови посредници са всички сертифицирани финансови посредници във веригата на плащане по ценни книжа, които се намират между инвеститора и емитента на ценни книжа и от които може да се изисква да предоставят информация за плащания, извършени от несертифицирани финансови посредници във веригата. Като се вземат предвид различните подходи в отделните държави членки, следва да се предвидят два вида процедури: първо, система за данъчно облекчение при източника, при която съответната данъчна ставка се прилага пряко в момента на удържане, и второ, система за бързо възстановяване, при която искане за възстановяване се подава от сертифицирания финансов посредник и се обработва от данъчния орган на държавата членка на източника в рамките на определен срок, предвиден в настоящата директива. Ако тези възстановявания не бъдат обработени в рамките на този срок, следва да се прилага лихва за забава, ако това е предвидено в националните правила. Държавите членки, които прилагат глава III от настоящата директива, следва да могат да въведат система за данъчно облекчение при източника или система за бързо възстановяване, или комбинация от тях, като гарантират, че най-малко една система е достъпна за всички инвеститори в съответствие с изискванията на настоящата директива. Държава членка, която е избрала такава комбинация, следва да може да ограничи използването на една система за конкретни случаи, като например сценарии с нисък риск, при условие че другата система остава на разположение за всички други случаи, попадащи в обхвата на настоящата директива. Получателите на плащания извън обхвата на настоящата директива, като дивиденти от дружества, допуснати до борсова търговия, изплатени на регистрирани собственици, които са местни лица за данъчни цели на държавата членка на източника, дивиденти от дружества, чиито ценни книжа не се търгуват на регулиран пазар, или лихви, когато държавата членка не е избрала да прилага настоящата директива за лихвени плащания, все пак могат да имат право да поискат данъчно облекчение за надвзет данък при източника съгласно национална система за данъчно облекчение при източника или система за възстановяване, приложима за процедурите, съответстващи на такива плащания.

(17) Когато съответните изисквания на настоящата директива не са изпълнени за плащания, попадащи в обхвата на директивата, или когато съответният инвеститор желае това, държавите членки следва да прилагат процедури за данъчни облекчения за данък, удържан при източника, въз основа на национална стандартна система за възстановяване, като алтернатива на ускорените процедури, предвидени в настоящата директива. Инвеститорите, които имат право на данъчно облекчение или техните упълномощени представители, следва да могат да поискат възстановяване на надвзетия данък при източника, платен в дадена държава членка, само когато сертифицираният финансов посредник не е използвал системата за данъчно облекчение при източника или системата за бързо възстановяване.

(18) При риск от данъчни измами или данъчни злоупотреби Държавите членки следва да могат да прилагат мерки за борба с измамите и да провеждат цялостни разследвания, преди да обработят искане за бързо възстановяване. За тази цел държавите членки следва да имат право да отхвърлят искане за възстановяване при определени условия. Тези условия следва да включват случаите, в които изискванията за такова искане не са изпълнени или в които веригата на плащане не може да бъде възстановена. Освен това следва да е възможно да се отхвърли искане за възстановяване, когато държава членка реши да започне процедура за проверка или данъчна ревизия въз основа на критерии за оценка на риска. Следва да е възможно тези процедури за проверка или данъчни ревизии да се извършват във всеки случай, за който е установено, че поражда риск от данъчни измами или данъчни злоупотреби.

(19) С оглед на защитата на системите за данъчни облекчения за надвзети данъци при източника, държавите членки, които поддържат национален регистър, следва също така да изискват от сертифицираните финансови посредници да проверяват дали инвеститорите, които желаят да се възползват от данъчни облекчения, отговарят на условията. По-специално сертифицираните финансови посредници следва да изискват удостоверението за местно лице за данъчни цели на съответния инвеститор и декларация, че този инвеститор има право на данъчно облекчение за данък, удържан при източника, съгласно националните правила на държавата членка на източника или съгласно спогодба за избягване на двойното данъчно облагане и, ако това се изисква от държавата членка на източника, декларация, че инвеститорът е действителният притежател на дивидентите или лихвите в съответствие с националните правила на държавата членка на източника или спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, както се посочва в коментарите по член 10 или член 11 от Модела на данъчна спогодба на ОИСР. По този начин държавите членки на източника следва да имат възможност да изискат декларация за действителен притежател.

(20) От сертифицираните финансови посредници следва да се изисква да проверяват приложимата ставка на данъка, удържан при източника, въз основа на конкретното положение на инвеститора, и да посочат дали им е известна някаква финансова договореност, включваща базовите ценни книжа, която не е уредена, по която срокът на действие не е изтекъл или която не е прекратена по друг начин преди датата на търгуване без дивидент. В този контекст задължението следва да се разбира в смисъл, че сертифицираният финансов посредник, който е най-близък до

инвеститора, неговия клиент, следва да предприеме разумни мерки за добросъвестно извършване на такива проверки. Например сертифицираните финансови посредници следва да проверяват дали информацията в eTRC или равностоен на него документ или информацията в декларацията на инвеститора не противоречи на тази, събрана от същите сертифицирани финансови посредници за клиентите им в хода на обичайната им дейност. Тази информация включва сметката на инвеститора и други сведения, които може да са получили при спазването на приложимите правила за опознаване на клиента. Поради това от сертифицираните финансови посредници не следва да се изисква да извършват допълнителни проверки или да изискват и събират допълнителна информация от своите клиенти. Освен това от инвеститора следва да се изисква да информира финансовия посредник за всяка промяна в съответните обстоятелства. Държавите членки следва да могат да разрешат изискванията за надлежна проверка да се изпълняват ежегодно, освен ако сертифицираният финансов посредник знае или би трябвало да знае, че има промяна в обстоятелствата или информацията е невярна или ненадеждна.

(21) Прилагането на процедурите за данъчни облекчения за данък, удържан при източника, съгласно настоящата директива подлежи на условието регистрираният собственик, който е физическо лице или образувание и който отговаря на условията за получаване на дивидент или лихва в качеството си на притежател на ценните книжа, също да е лицето, което има право на данъчно облекчение за данък, удържан при източника, в съответствие с националните правила на държавата членка на източника или съгласно спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, според случая. Когато регистрираният собственик също има право на данъчно облекчение, следва да се прилагат само разпоредбите за преки инвестиции. В случаите обаче, когато регистрираният собственик и лицето, което има право на данъчно облекчение, не са едно и също лице, следва да се прилагат разпоредбите за непреки инвестиции. Разпоредбите за непреки инвестиции предоставят данъчно облекчение в случаите, когато определени предприятия за колективно инвестиране (ПКИ) или инвеститорите в тях могат да имат право на данъчно облекчение, но не са регистрираният собственик, тъй като ценните книжа се държат от друго юридическо лице или от данъчно прозрачно ПКИ. Разпоредбите за непреките инвестиции гарантират на законните инвеститори достъп до процедурите съгласно настоящата директива. Поради това при тълкуването на понятието за ПКИ, държавите членки следва да включват ПКИ, които имат право на данъчно облекчение за надвзет данък при източника от свое име, както и ПКИ, при които инвеститорите, притежаващи собствен капитал в ПКИ, имат право на облекчение въз основа на националните правила на държавата членка на източника или на спогодба за избягване на двойното данъчно облагане. Когато участва в непреки инвестиции, сертифицираният финансов посредник следва да продължи да бъде задължен да изпълни изискванията за надлежна проверка. Освен това следва да е възможно сертифицираният финансов посредник да бъде подведен под отговорност, ако има загуба на приходи от данък.

(22) Известно е, че финансовите договорености могат да се използват за прехвърляне на собствеността върху дадена ценна книга или съответните инвестиционни рискове изцяло или частично. Такъв е и случаят, когато такива договорености са използвани в схеми за арбитраж на дивиденти и схеми за спекулативни сделки с дивиденти, като например схемите *Cum-Ex* и *Cum-Cum*, с единствената цел да се получат възстановявания в случаите, когато не е имало право на такива, или да се увеличи размерът на възстановяването, на което инвеститорът е имал право. Следва да е възможно договорености, като например фючърсни договори, репо сделки, предоставяне в заем на ценни книжа и получаване в заем на ценни книжа, сделки за покупка с условие за последваща продажба или сделки за продажба с условие за последващо обратно изкупуване, деривати, маржин заемни сделки и договори за разлика (ДЗР), да се разглеждат като финансови договорености в случаите, когато те предполагат временно или постоянно разделяне на физическото лице или образуването, носещо икономическите рискове, свързани с инвестицията, и законния собственик на акцията или базовите права. Тези примери не са изчерпателни.

(23) Освен това в случай на финансови договорености се приема, че собствеността върху ценните книжа не се прехвърля на купувача или заемополучателя, ако икономическият риск остава за продавача или заемодателя на ценните книжа чрез правни сделки като заемане на ценни книжа, опции или фючърсни договори. Следва да е възможно всяка договореност, съгласно която дивидентите се компенсират между заинтересованите страни, да се счита за финансова договореност. Заинтересованите страни невинаги се компенсират в брой, но могат да бъдат компенсирани и по косвени начини, например чрез разлики в цените на ценните книжа или дериватите. Информацията относно финансовите договорености е необходима на данъчните органи с оглед на борбата с данъчните измами и данъчните злоупотреби. Когато тази информация се предоставя пряко, тя следва да се изисква само от сертифицирани финансови посредници, които поради своето положение във веригата може да са участвали пряко в съответната финансова договореност, какъвто е случаят със сертифицираните финансови посредници, искащи данъчно облекчение. Когато тази информация се предоставя непряко, информацията за финансовите договорености следва да бъде предоставена от сертифицирания финансов посредник на регистрирания собственик. В такива случаи информацията следва да бъде предоставена последователно по веригата на плащане по ценни книжа, така че в крайна сметка да достигне до агента по данъка, удържан при източника, или до определен сертифициран финансов посредник. Това означава, че другите предоставящи информация сертифицирани финансови посредници трябва да предадат информацията за тези финансови договорености на агента по данъка, удържан при източника, или на определения сертифициран финансов посредник дори ако тези предоставящи информация сертифицирани финансови посредници не участват пряко в съответната финансова договореност. Такова предоставяне на информация не следва да се изисква по отношение на облигациите и лихвените плащания.

(24) Държавите членки следва да могат да ограничават използването на системата за данъчно облекчение при източника или системата за бързо възстановяване в случаите, когато е налице повишен риск от данъчни измами и данъчни злоупотреби. Поради това е целесъобразно да се изготви списък на такива случаи, в които държавите членки имат

възможността да изключат искания за данъчно облекчение и да извършват допълнителни проверки. За да се вземат предвид различията в националните правни системи, и по-специално оценките на данъчния риск, изготвянето на такъв списък не следва да бъде задължително и държавите членки следва да имат право на преценка при определянето кои от тези случаи да бъдат обхванати от стандартната система за възстановяване. Държавите членки следва да гарантират, че националните правила за транспониране на настоящата директива не позволяват в случаите, които държавите членки считат за повишен риск, да се ползва данъчно облекчение при източника или бързо възстановяване. Тези мерки ще гарантират, че данъчните органи са в по-добра позиция да се борят със схемите за злоупотреба, тъй като ще имат възможност да извършват допълнителни проверки, за да определят дали исканията за данъчно облекчение са обосновани и трябва да бъдат уважени.) Една такава мярка е праг, свързан с брутния размер на дивидентите. Този праг следва да се изчислява за всеки регистриран собственик или за всеки инвеститор, който има право на данъчно облекчение за надвзет данък при източника, ако регистрираният собственик е предприятие за колективно инвестиране или определено от такова предприятие юридическо лице. Този праг следва да не се прилага в случаи, когато право на данъчно облекчение имат предприятие за колективно инвестиране, което е установено и регулирано в Съюза или чийто управител е установен и регулиран в Съюза, държавна схема за задължително пенсионно осигуряване на държава членка или институция за професионално пенсионно осигуряване, регистрирана или лицензирана в държава членка в съответствие с член 9, параграф 1 от Директива (ЕС) 2016/2341 на Европейския парламент и на Съвета ([4]). Тези предприятия, схеми и институции са строго регламентирани и подлежат на надзор от страна на националните компетентни органи, както и на строг вътрешен контрол. Такова регулиране и наблюдение налага спазването на съответната нормативна уредба и свежда до минимум риска от данъчни измами и данъчни злоупотреби.

(25) Въпреки това има случаи, в които данъкоплатците биха могли да поискат намалена ставка на данъка, удържан при източника, въз основа на правните актове на Съюза, прилагани чрез националните правила. Обикновено такъв би бил случаят, когато националните правила гарантират, че свободата на установяване или свободното движение на капитали се предоставя в еднаква степен в национални и в сходни ненационални условия, или в случай на транспониране на директива. Такива случаи може да изискват извършването на проверки, особено за да се оцени съпоставимостта на ситуациите и приложимостта на националното право в трансгранични случаи. Когато се изискват такива проверки, държавите членки следва да могат да разглеждат такива случаи в рамките на своята съществуваща национална система за данъчни облекчения при източника, стигайки до данъчно облекчение за надвзет данък при източника по най-бързия и безопасен начин.

(26) Като се има предвид важната роля на сертифицираните финансови посредници да предоставят пълна и вярна информация, която да служи като основа за данъчно облекчение или възстановяване на данък, удържан при източника, е целесъобразно националните правила на държавите членки да включват поне правилата, съгласно които сертифицираните финансови посредници могат да бъдат подвеждани под отговорност изцяло или частично за загубата на приходи от данък, удържан при източника, поради пълно или частично неспазване на основните задължения по настоящата директива. Следва да е възможно държавите членки да установят в националните си правила строга и солидарна отговорност за сертифицираните финансови посредници, поискали данъчното облекчение. Освен това други аспекти на отговорността следва да продължат да бъдат изцяло регулирани от националните правила на държавите членки. Тези други аспекти включват агенти по данъка, удържан при източника, които действат солидарно и които не действат като сертифицирани финансови посредници, и случаи, свързани с пряка или непряка отговорност на регистрирани собственици и инвеститори, които представят непълна или невярна информация на сертифицираните финансови посредници. С настоящата директива не се определят правила за отговорността по отношение на стандартната система за възстановяване.

(27) За да се гарантира ефективността на приложимите правила, държавите членки следва да установят правила по отношение на приложимите санкции за нарушаване на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива. Тези санкции следва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.

(28) Правилното транспониране на настоящата директива във всяка държава членка е от решаващо значение за насърчаването на СКП като цяло, както и за защитата на данъчните приходи на държавите членки. Поради това държавите членки следва редовно да предават на Комисията статистически данни относно изпълнението и контрола върху прилагането на тяхна територия на националните мерки, приети съгласно настоящата директива. Комисията следва да изготви оценка въз основа на информацията, предоставена от държавите членки, и други налични данни, за да оцени ефективността на приложимите правила. В този контекст Комисията следва да разгледа необходимостта от актуализиране на правилата, въведени с настоящата директива.

(29) За да се осигурят еднакви условия за изпълнение на настоящата директива, по-специално за цифровото удостоверение за местно лице за данъчни цели, портала, предоставянето на информация от страна на финансовите посредници, деклариране на регистрирания собственик и искането за данъчно облекчение съгласно настоящата директива, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за приемане на стандартни формуляри с

([4]) Директива (ЕС) 2016/2341 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване (ИППО) (ОВ L 354, 23.12.2016 г., стр. 37).

ограничен брой компоненти, включително езиковия режим. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([5]).

(30) При всяко обработване на лични данни, извършвано в рамките на настоящата директива, следва да се спазва Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ([6]). Операциите по обработване на данни, предвидени в настоящата директива имат за цел да обслужват широкия обществен интерес, по-специално в областта на данъчното облагане, и допълнителните цели във връзка с борбата с данъчните измами, отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци, за гарантиране на данъчните приходи и за насърчаване на справедливото данъчно облагане, които укрепват възможностите за социално, политическо и икономическо приобщаване в държавите членки. Поради това, за целите на правилното прилагане на настоящата директива и за да се защитят тези цели от широк обществен интерес, държавите членки следва да имат възможност да ограничат обхвата на определени права на субектите на данни, установени в Регламент (ЕС) 2016/679. Подобни ограничения обаче не следва да надхвърлят строго необходимото за постигането на тези цели. Във връзка с допълнителната информация, която може да се изисква съгласно настоящата директива, за да се докаже, че данъкоплатецът е местно лице за данъчни цели, събирането на такава информация, свързана с физическо лице, следва да се разбира като ограничено до идентификационните данни на физическото лице.

(31) Тъй като целта на настоящата директива не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и следователно, поради трансграничния характер на съответните сделки и необходимостта от намаляване на разходите за привеждане в съответствие на вътрешния пазар като цяло, може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(32) В съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета ([7]) беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който даде становище на 8 август 2023 г.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

С настоящата директива се определят правила за:

а) издаването на цифрово удостоверение за местно лице за данъчни цели от държавите членки; и

б) процедурата за данъчни облекчения за надвзет данък при източника, който може да бъде наложен от държава членка върху дивиденти от публично търгувани акции и, когато е приложимо, върху лихви от публично търгувани облигации, изплатени на регистрирани собственици, които са местни лица за данъчни цели извън тази държава членка.

Член 2

Обхват

1. Глави I и IV се прилагат за всички държави членки. Глава II се прилага за всички държави членки по отношение на всички физически лица и образувания, които са местни лица за данъчни цели в тяхната юрисдикция.

([5]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

([6]) Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

([7]) Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

2. Глава III става приложима за всички държави членки, които предоставят данъчни облекчения за надвзети данъци при източника върху дивиденти, изплатени за публично търгувани акции, емитирани от образувание, което е местно лице за данъчни цели в тяхната юрисдикция, ако:

а) те не разполагат с цялостна система за данъчни облекчения при източника, приложима за такъв надвзет данък при източника; или

б) ако техният коефициент на пазарна капитализация, посочен в четирите последни публикации на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA), налични към 31 декември 2028 г., е по-голям или равен на 1,5 % за всяка от четирите последователни години.

3. Държава членка, която разполага с цялостна система за данъчни облекчения при източника, приложима за надвзетия данък при източника върху дивиденти, изплатени за публично търгувани акции, емитирани от местно лице за данъчни цели в нейната юрисдикция, може да избере да прилага глава III, ако коефициентът ѝ на пазарна капитализация, посочен в четирите последни публикации на ESMA, налични към 31 декември 2028 г., е под 1,5 % за най-малко една от четирите последователни години,

4. Държава членка прилага глава III в срок от пет години от четвъртото последователно публикуване на данни от ESMA, което показва, че коефициентът на пазарна капитализация на тази държава членка е достигнал или надхвърлил 1,5 % през всяка от четирите последователни години.

5. Държава членка, която предвижда данъчни облекчения за надвзети данъци при източника върху лихвите, платени за публично търгувани облигации, емитирани от местно лице за данъчни цели в нейната юрисдикция, може да прилага глава III.

6. След като глава III стане приложима за дадена държава членка съгласно параграф 2 или 4 от настоящия член, тя остава приложима за тази държава членка, независимо от това дали условията, водещи до нейното прилагане продължават да бъдат изпълнени или не.

Когато държава членка избере да прилага глава III съгласно параграф 3 от настоящия член, упражняването на този избор е окончателно.

Член 3

Определения

1. За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1) „надвзет данък при източника“ означава разликата между размера на данъка при източника, наложен от държава членка върху плащанията на чуждестранни лица — собственици на дивиденти или лихви от ценни книжа — чрез прилагане на общата национална ставка, и по-ниския размер на данъка при източника, приложим от тази държава членка върху същите дивиденти или лихви в съответствие със спогодба за избягване на двойното данъчно облагане или специални национални правила, в зависимост от случая;

2) „публично търгувана акция“ означава акция, допусната до търговия на регулиран пазар или търгувана в многостранна система за търговия;

3) „публично търгувана облигация“ означава облигация, допусната до търговия на регулиран пазар или търгувана в многостранна система за търговия или в организирана система за търговия;

4) „финансов посредник“ означава всяко едно от следните образувания, което е част от веригата на плащане по ценни книжа между образуването, емитиращо ценни книжа, и регистрирания собственик, получаващ плащанията по тези ценни книжа:

а) централен депозитар на ценни книжа съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета ([8]);

б) кредитна институция съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

в) инвестиционен посредник;

г) клон на което и да е от образуванията по букви а), б) или в); или

([8]) Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 1).

д) юридическо лице от трета държава, което е получило разрешение, съгласно сравнимо законодателство на третата държава, на която въпросното юридическо лице от трета държава е местно лице, за предоставяне на услуги, сравними с тези, предоставяни от образуванията по букви а), б) или в), или клон на такова юридическо лице от трета държава;

5) „сертифициран финансов посредник“ означава финансов посредник, който е регистриран в национален регистър, както е посочено в член 5;

6) „образувание“ означава юридическо лице или правна договореност, включително, но не само дружество, съдружие, тръст или фондация;

7) „предприятие за колективно инвестиране“ означава ПКИПЦК, АИФ от ЕС или алтернативен инвестиционен фонд, управляван от ЛУАИФ от ЕС, или всяко друго предприятие за колективно инвестиране, което въз основа на националните правила на държавата членка на източника или на спогодба за избягване на двойното данъчно облагане има право на данъчно облекчение за надвзет данък при източника, или предприятие за колективно инвестиране, чиито базови инвеститори имат право на такова данъчно облекчение, което може да бъде поискано от тяхно име, с изключение на предприятия за колективно инвестиране, които са установени в трета държава или чийто управител или депозитар е установен в трета държава, посочена в приложение I към заключенията на Съвета относно преработения списък на ЕС на юрисдикциите, неоказващи съдействие за данъчни цели, или в таблица I от приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2016/1675 на Комисията ([9]);

8) „институция за професионално пенсионно осигуряване“ означава институция за професионално пенсионно осигуряване съгласно определението в член 6, точка 1 от Директива (ЕС) 2016/2341;

9) „ЕЕИК“ означава единният европейски идентификационен код, както е посочено в член 16 от Директива (ЕС) 2017/1132 на Европейския парламент и на Съвета ([10]);

10) „данъчен идентификационен номер“ или „ДИН“ означава уникалният идентификационен номер за данъчни цели на регистриран собственик в дадена държава членка;

11) „процедура за данъчни облекчения за данък, удържан при източника“ означава процедура, при която регистриран собственик, получаващ дивиденти или лихви от ценни книжа, които може да бъдат обложени с надвзет данък при източника, получава данъчно облекчение или му се възстановява този надвзет данък при източника;

12) „компетентен орган“ означава органът, който е определен от държава членка в съответствие с член 5, и включва всяко лице, упълномощено от този орган в съответствие с националните правила да действа от негово име за целите на настоящата директива;

13) „ценна книга“ означава публично търгувана акция или публично търгувана облигация;

14) „депозитарни разписки“ означава финансови инструменти, които могат да бъдат търгувани на капиталовия пазар на държава членка или на трета държава и които представляват собственост върху ценните книжа на емитент в рамките на Съюза, докато се търгуват на място за търговия в държава членка или трета държава и се търгуват независимо от ценните книжа на емитента;

15) „голяма институция“ означава голяма институция съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 146 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

16) „група“ означава група съгласно определението в член 2, точка 12 от Директива (ЕС) 2002/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([11]);

17) „агент по данъка, удържан при източника“ означава образувание, което носи отговорност или е упълномощено в съответствие с националните правила на държавата членка на източника да удържи данък при източника от плащането на дивиденти или лихви от ценни книжа, както и да прехвърли този данък при източника на данъчния орган на държавата членка на източника;

([9]) Делегиран регламент (ЕС) 2016/1675 на Комисията от 14 юли 2016 г. за допълване на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета чрез идентифициране на високорискови трети държави със стратегически слабости (ОВ L 254, 20.9.2016 г., стр. 1).

([10]) Директива (ЕС) 2017/1132 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно някои аспекти на дружественото право (ОВ L 169, 30.6.2017 г., стр. 46).

([11]) Директива 2002/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2002 г. относно допълнителния надзор на кредитните институции, застрахователните предприятия и на инвестиционните посредници към един финансов конгломерат и за изменение на Директиви 73/239/ЕИО, 79/267/ЕИО, 92/49/ЕИО, 92/96/ЕИО, 93/6/ЕИО и 93/22/ЕИО на Съвета и Директиви 98/78/ЕО и 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 35, 11.2.2003 г., стр. 1).

18) „дата на вписване“ означава датата, определена от емитента на ценна книга, на която се идентифицира притежателят на тази ценна книга и произтичащите от нея права, въз основа на позициите, за които е извършен сетълмент, вписани в счетоводните книги на финансовия посредник в края на работния ден;

19) „сетълмент“ означава приключване на сделка с ценни книжа, с цел изпълнение на задълженията на страните по тази сделка чрез прехвърляне на парични средства или ценни книжа, или и на двете, съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 7 от Регламент (ЕС) № 909/2014;

20) „регистриран собственик“ означава всяко физическо лице или образувание, което има право да получава дивиденти или лихви от ценни книжа, подлежащи на облагане с данък при източника в държава членка в качеството му на притежател на ценните книжа на датата на вписване, без да се засягат корекциите на сделките, които предстои да преминат сетълмент в съответствие с националните правила на държавата членка на източника, и което не е финансов посредник, действащ за сметка на други лица, по отношение на въпросните дивиденти или лихви;

21) „инвестиционна сметка“ означава сметката или сметките, предоставени от финансовите посредници на регистрираните собственици, чрез които се държат или се регистрират техните ценни книжа;

22) „парична сметка“ означава сметката или сметките, по които се извършват плащанията, свързани с държаните или регистрирани в инвестиционната сметка ценни книжа;

23) „дата на търгуване без дивидент“ означава датата, от която акциите се търгуват без правата, произтичащи от акциите, включително правото на участие и правото на гласуване на общо събрание, когато е приложимо;

24) „дата на плащане“ означава датата, на която плащането на дивидента по публично търгувана акция или лихвата по публично търгувана облигация се дължи на регистрирания собственик;

25) „финансова договореност“ означава всяка договореност, поредица от договорености или всяко договорно задължение, при които:

   а) част от собствеността върху публично търгувана акция, по която се изплаща дивидент, е прехвърлена или може да бъде постоянно или временно прехвърлена на свързана или независима страна; или

   б) дивидентите се компенсират изцяло или частично между свързани или независими страни в брой или под каквато и да е друга форма;

26) „верига на плащане по ценни книжа“ означава последователността от финансови посредници, които извършват плащането на дивиденти или лихви по ценни книжа между емитента на ценните книжа и регистрирания собственик, на когото се плащат дивиденти или лихви от тези ценни книжа, и включва брокери, които са инвестиционни посредници, лицензирани съгласно Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([12]), или са кредитни институции, лицензирани съгласно Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([13]), когато предоставят една или повече инвестиционни услуги или извършват инвестиционни дейности, както и юридически лица от трети държави, лицензирани съгласно сравними правила на трета държава, на която въпросните юридически лица от трети държави са местни лица, когато предоставят инвестиционни услуги или извършват инвестиционни дейности;

27) „спогодба за избягване на двойното данъчно облагане“ означава споразумение или конвенция, което или която се прилага между две или повече юрисдикции и в което или която се предвижда премахване на двойното данъчно облагане на доходите и, когато е приложимо, на капитала;

28) „държава членка на източника“ означава държавата членка, на която е местно лице емитентът на ценната книга, по която се изплащат дивиденти или лихви;

29) „система за бързо възстановяване“ означава система, при която плащането на дивиденти или лихви се извършва, като се взема предвид общата национална ставка на данъка при източника, последвано от искане за възстановяване на надвзетия данък при източника в рамките на определения в член 14 срок;

30) „система за данъчно облекчение при източника“ означава система, при която подходящата ставка на данъка при източника в съответствие с приложимите национални правила или международни споразумения, като например съответната спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, се прилага в момента на плащане на дивидентите или лихвите;

([12]) Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

([13]) Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

31) „цялостна система за данъчни облекчения при източника“ означава система за данъчни облекчения при източника, която се прилага от държава членка и отговаря на всяко едно от следните условия:

а) предоставя се достъп до данъчно облекчение на всяко физическо лице или образувание, което има право на такова в съответствие с националните правила на държавата членка на източника или спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, според случая;

б) предоставя се данъчно облекчение на всяко физическо лице или образувание по буква а) на датата на плащане, освен в случай на непредоставяне на информацията, изисквана от държавата членка, която прилага това данъчно облекчение;

в) държавата членка не изключва искания за данъчни облекчения, освен при обстоятелства като посочените в член 11, параграф 2;

г) освен при обстоятелства като посочените в член 11, параграф 2, държавата членка не изисква допълнителна информация, нито налага допълнителни задължения на физическото лице или образуванието, което има право на данъчното облекчение, нито на финансовия посредник, различен от агента по данъка, удържан при източника, различни от това да изисква информацията и задълженията, предвидени в членове 12, 13 и 15, според случая;

д) държавата членка е установила правила по отношение на отговорността за цялата или част от загубата на приходи от данък, удържан при източника, понесена от нея в резултат на прилагането на тази система за данъчно облекчение при източника; и

е) държавата членка е предвидила правила за ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, приложими за нарушения на националните разпоредби за тази система за данъчно облекчение при източника;

32) „пазарна капитализация“ означава общата стойност на публично търгуваните акции на дружествата, чиито акции са допуснати до търговия на регулиран пазар или на многостранна система за търговия, представени в дадена държава членка, както е публикувана ежегодно от ESMA;

33) „коефициент на пазарна капитализация“ означава съотношението, изразено като процент, на пазарната капитализация на дадена държава членка към 31 декември спрямо общата пазарна капитализация на Съюза към 31 декември през дадена година;

34) „стандартна система за бързо възстановяване“ означава система, при която плащането на дивиденти или лихви се извършва, като се взема предвид общата национална ставка на данъка при източника, последвано от искане за възстановяване на надвзетия данък, удържан при източника, извън процедурата, определена в член 14;

35) „инвестиционен посредник“ означава инвестиционен посредник съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 1 от Директива 2014/65/ЕС;

36) „ПКИПЦК“ означава ПКИПЦК съгласно определението по член 1, параграф 2 от Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([14]);

37) „АИФ от ЕС“ означава АИФ от ЕС съгласно определението по член 4, параграф 1, буква к) от Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([15]);

38) „ЛУАИФ от ЕС“ означава ЛУАИФ от ЕС съгласно определението в член 4, параграф 1, буква л) от Директива 2011/61/ЕС.

2. За целите на параграф 1, точки 2 и 3 от настоящия член „регулиран пазар“, „многостранна система за търговия“ и „организирана система за търговия“ означават регулиран пазар, многостранна система за търговия и организирана система за търговия съгласно определенията съответно в член 4, параграф 1, точки 21, 22 и 23 от Директива 2014/65/ЕС.

3. За целите на параграф 1, точка 20 държавите членки на източника могат да приемат, в съответствие с националните си правила, притежателя на депозитарните разписки за регистриран собственик вместо притежателя на базовите ценни книжа, все едно че притежателя на депозитарните разписки е инвестирал пряко в ценните книжа.

([14]) Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 32).

([15]) Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 1).

ГЛАВА II

Цифрово удостоверение за местно лице за данъчни цели

Член 4

Цифрово удостоверение за местно лице за данъчни цели (eTRC)

1. Държавите членки предвиждат автоматизиран процес за издаване на цифрови удостоверения за местно лице за данъчни цели (eTRC) на физически лица или образувания, които се считат за местни лица за данъчни цели в тяхната юрисдикция.

2. Съгласно параграф 4 държавите членки издават eTRC въз основа на информацията, която е известна на издаващия орган към датата на издаване, в срок от 14 календарни дни от подаването на искането. eTRC трябва да отговаря на техническите изисквания на приложение I и да включва следната информация:

а) ако данъкоплатецът е физическо лице — собственото и фамилното име, датата на раждане и данъчния идентификационен номер или, при липса на такъв, всеки функционален еквивалент, използван за данъчни цели;

б) ако данъкоплатецът е образувание — наименованието, данъчния идентификационен номер или, при липса на такъв, функционален еквивалент, използван за данъчни цели, а когато има такъв — единния европейски идентификационен код (ЕЕИК) или идентификационния код на правния субект (ИКПС), или който и да било регистрационен номер на правния субект, който е валиден за целия период, обхванат от eTRC;

в) адреса на данъкоплатеца;

г) датата на издаване на eTRC;

д) обхванатия период;

е) данъчния орган, който издава eTRC;

ж) една или повече спогодби за избягване на двойното данъчно облагане, съгласно които данъкоплатецът иска да бъде считан за местно лице за данъчни цели в държавата членка на издаване, когато е приложимо;

з) всякаква допълнителна информация, която е необходима, за да се докаже, че данъкоплатецът е местно лице за данъчни цели, доколкото eTRC няма да се използва за данъчно облекчение за надвзет данък при източника в рамките на Съюза.

3. eTRC:

а) обхваща период, който не надвишава календарната или данъчната година, за която е издадено, съгласно приложимото в издаващата държава членка; и

б) е валидно за удостоверяване на статута на местно лице през обхванатия период, освен ако държавата членка, издаваща eTRC, разполага с доказателства, че лицето, за което се отнася eTRC, не е местно лице за данъчни цели в нейната юрисдикция през целия или част от този период и тази държава членка изцяло или частично анулира eTRC.

4. Ако за проверката на статута на конкретен данъкоплатец като местно лице за данъчни цели са необходими повече от 14 календарни дни, държавата членка информира физическото лице или образуването, което иска eTRC, за необходимото допълнително време и за причините за забавянето.

5. Държавите членки признават eTRC, издадено от друга държава членка, като доказателство за статута на местно лице на данъкоплатеца във въпросната друга държава членка в съответствие с параграф 3, без да се засяга възможността държавите членки да докажат, че въпросният данъкоплатец има статут на местно лице за данъчни цели в тяхната юрисдикция.

6. Дадена държава членка предприема подходящи мерки, за да изиска от физическо лице или образувание, за което се счита, че е местно лице за данъчни цели в нейната юрисдикция, да информира данъчния орган, издаващ eTRC, за всяка промяна, която може да засегне валидността или съдържанието на съответното eTRC.

7. Държавите членки предприемат необходимите мерки да изискат представянето на eTRC, когато е нужно доказателство за статута на местно лице за данъчни цели на дадено физическо лице или образувание, за което се счита, че е местно лице за данъчни цели в дадена държава членка, за да може то да поиска данъчно облекчение при източника или бързо

възстановяване с оглед на получаването на данъчно облекчение за надвзет данък при източника върху дивиденти, изплатени за публично търгувани акции, или лихви, платени за публично търгувани облигации, ако е приложимо, емитирани от местно лице в тяхната юрисдикция.

8. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на стандартни компютъризирани формуляри за издаване на eTRC, включително езиковия режим, и технически протоколи, включително стандарти за сигурност. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 21.

ГЛАВА III

Процедура за данъчни облекчения за данък, удържан при източника

Раздел 1

Сертифицирани финансови посредници

Член 5

Национален регистър на сертифицираните финансови посредници

1. Държавите членки, посочени в член 2, параграфи 2 и 4, създават национален регистър на сертифицираните финансови посредници.

2. Държавите членки, посочени в член 2, параграфи 3 и 5, които изберат да прилагат глава III, създават национален регистър на сертифицираните финансови посредници.

3. Държавите членки, които създават национален регистър съгласно параграф 1 или 2, определят компетентен орган, отговорен за поддържането и актуализирането на този национален регистър.

4. Националните регистри включват следната информация за сертифицираните финансови посредници:

а) името на сертифицирания финансов посредник;

б) датата на регистрация на сертифицирания финансов посредник;

в) данните за контакт и съществуващия уебсайт на сертифицирания финансов посредник;

г) ЕЕИК или, когато сертифицираният финансов посредник няма ЕЕИК, идентификационния код на правния субект (ИКПС) или всеки регистрационен номер на юридическо лице, издаден от държавата, на която сертифицираният финансов посредник е местно лице.

5. За целите на настоящия член и на членове 10—15 държавите членки разрешават сертифициран финансов посредник да поеме задълженията и отговорностите, посочени в членове 10—15, по отношение на позицията на финансов посредник, който е част от веригата на плащане по ценни книжа и не е сертифициран финансов посредник, ако финансовият посредник и сертифицираният финансов посредник са се споразумели за това.

6. Националните регистри са публично достъпни на Европейския портал за сертифицирани финансови посредници, посочен в член 6 („портала“), чрез уебсайт на Комисията, и се актуализират поне веднъж месечно.

7. Държавите членки продължават да носят отговорност за всички решения относно регистрацията или отхвърлянето на финансов посредник, или относно заличаването на финансов посредник от техните национални регистри, както и относно наложените мерки на финансовите посредници.

8. Всички права и задължения, произтичащи от решенията, посочени в параграф 7, пораждат действие от уведомяването от съответната държава членка на съответния финансов посредник.

9. Комисията не носи отговорност при никакви обстоятелства за съдържанието на портала или за липсата на обмен на информация между държавите членки относно регистрацията или отхвърлянето на финансов посредник, или относно заличаването на финансов посредник от техните национални регистри или за всички мерки, наложени от държавите членки на финансовите посредници.

Член 6

Разработване и функциониране на Европейския портал за сертифицирани финансови посредници

1. Комисията разработва и управлява Европейския портал за сертифицирани финансови посредници („портала“) със собствени средства или чрез трета страна.

2. Ако Комисията реши да разработи или да управлява портала чрез трета страна, Комисията избира третата страна и прилага сключеното с тази трета страна споразумение в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ([16]).

3. Порталът служи като точка за електронен достъп на финансовите посредници за искане за регистриране в националните регистри на държавите членки. Порталът позволява обмен на информация между държавите членки относно регистрацията или отхвърлянето на финансов посредник и заличаването на финансов посредник от националния регистър и мерките, наложени на финансовите посредници.

4. Държавите членки гарантират, че информацията съгласно членове 7, 8 и 9 от настоящата директива се предоставя на портала и че техните национални регистри са оперативно съвместими в рамките на портала.

5. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на техническите спецификации за функционирането на портала. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 21.

Член 7

Изискване за регистрация като сертифициран финансов посредник

1. Държавите членки, които поддържат национален регистър в съответствие с член 5, изискват от всички големи институции, които извършват плащания на дивиденти и, когато е приложимо, на лихви по ценни книжа, емитирани от местно лице в тяхната юрисдикция, и от всички централни депозитари на ценни книжа, посочени в член 3, параграф 1, точка 4, които са агент по данъка, удържан при източника, за тези плащания, да се регистрират в техния национален регистър.

2. Държавите членки, които поддържат национален регистър в съответствие с член 5, дават възможност на всеки финансов посредник, който отговаря на изискванията по член 8, при поискване да се регистрира в този национален регистър.

Член 8

Процедура по регистрация

1. Държавите членки гарантират, че когато даден финансов посредник подава искане за регистриране в техния национален регистър, това искане трябва да бъде одобрено в срок от три месеца от датата на подаване при условие че финансовият посредник представи доказателства, че изпълнява всяко едно от следните изисквания:

а) има статут на местно лице за данъчни цели в държава членка или юрисдикция на трета държава, която не е включена в приложение I към заключенията на съвета относно преработения списък на ЕС на юрисдикциите, неоказващи съдействие за данъчни цели, или в таблица I от приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2016/1675;

б) ако подаващият искането финансов посредник е кредитна институция, инвестиционен посредник или централен депозитар на ценни книжа — разрешение от съответния компетентен орган в юрисдикцията, на която е местно лице за данъчни цели, да извършва депозитарни дейности; или ако подаващият искането финансов посредник е централен депозитар на ценни книжа — разрешение от съответния компетентен орган в юрисдикцията, на която е местно лице за данъчни цели, да извършва тези дейности; когато подаващият искането финансов посредник е местно лице за данъчни цели в юрисдикция на трета държава и е получил такова разрешение съгласно национални правила, които не се считат за сравними с Директива 2013/36/ЕС или Директива 2014/65/ЕС, както е приложимо, от държава членка, тази държава членка може да счете това изискване за неизпълнено;

([16]) Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

в) декларация за спазване на разпоредбите на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета ([17]), както е приложимо, или на сравними правила на юрисдикция на трета държава, която не е включена в приложение I към заключенията на Съвета относно преработения списък на ЕС на юрисдикциите, неоказващи съдействие за данъчни цели, или в таблица I от приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2016/1675.

2. Държава членка разрешава на сертифициран финансов посредник да действа от името на друг финансов посредник, който е част от същата група, и да поеме задължението, посочено в член 7, и задълженията и отговорностите, посочени в членове 10—15.

3. Ако подаващият искането финансов посредник е местно лице за данъчни цели в юрисдикция на трета държава, където нито Директива 2010/24/ЕС, нито спогодба, която предоставя помощ при събирането на данъци, се прилага за възстановяването на цялата или част от загубата на приходи от данък, удържан при източника, съгласно член 18, държавата членка, до която е подадено искането, може да изиска достатъчни и пропорционални гаранции, за да гарантира възстановяването на тази загуба във връзка с искането за данъчно облекчение.

4. Държава членка може да отхвърли искането за регистрация, ако:

а) съответният финансов посредник е извършил едно или повече престъпления или нарушения съгласно националните правила на държава членка или друга юрисдикция, когато тези престъпления или нарушения са довели до загуба на приходи от данък, удържан при източника; или

б) държава членка или друга юрисдикция е започнала разследване във връзка със съответния финансов посредник относно потенциални данъчни измами или данъчни злоупотреби, които могат да доведат до загуба на приходи от данък, удържан при източника.

За целите на буква а) държавата членка на източника взема предвид тези престъпления или нарушения само доколкото те са станали известни на тази държава членка не повече от 10 години преди подаването на искането за регистрация.

5. Финансовите посредници уведомяват без ненужно забавяне компетентния орган на държавата членка за всяка промяна в информацията, предоставена съгласно параграф 1, букви а)—в).

6. Когато искането за регистрация е отхвърлено съгласно параграф 4, държавата членка гарантира, че финансовият посредник има право да подаде друго искане за регистрация, ако държавата членка е установила, че причинилите отхвърлянето обстоятелства са отстранени.

Член 9

Заличаване от националния регистър

1. Държава членка заличава от своя национален регистър всеки сертифициран финансов посредник, който се е регистрирал съгласно член 7, параграф 2, когато сертифицираният финансов посредник:

а) поиска такова заличаване; или

б) вече не отговаря на изискванията на член 8.

2. Държава членка може да заличи от своя национален регистър всеки сертифициран финансов посредник, който се е регистрирал съгласно член 7, параграф 2:

а) когато е установено, че сертифицираният финансов посредник не е изпълнил задълженията си съгласно настоящата директива или Директива (ЕС) 2015/849 или съгласно сравнимо законодателство на трета държава, на която е местно лице за данъчни цели; или

б) когато е установено, че сертифицираният финансов посредник е извършил едно или повече престъпления или нарушения съгласно националните правила на държава членка или друга юрисдикция и тези престъпления или нарушения са довели до загуба на приходи от данък, удържан при източника; или

в) когато дадена държава членка или друга юрисдикция е започнала разследване във връзка със съответния сертифициран финансов посредник относно потенциални данъчни измами или данъчни злоупотреби, които могат да доведат до загуба на данък, удържан при източника.

([17]) Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

За целите на буква б) държавата членка на източника взема предвид тези престъпления или нарушения само доколкото те са станали известни на тази държава членка преди не повече от 10 години от заличаването на финансовия посредник.

3. Държава членка може да забрани на всеки сертифициран финансов посредник, регистриран съгласно член 7, параграф 1, да поиска данъчно облекчение съгласно настоящата директива:

а) когато е установено, че сертифицираният финансов посредник не е изпълнил задълженията си съгласно настоящата директива или Директива (ЕС) 2015/849 или съгласно сравними правила на трета държава, на която е местно лице за данъчни цели; или

б) когато е установено, че сертифицираният финансов посредник е извършил едно или повече престъпления или нарушения съгласно националните правила на държава членка или друга юрисдикция и тези престъпления или нарушения са довели до загуба на приходи от данък, удържан при източника; или

в) когато дадена държава членка или друга юрисдикция е започнала разследване във връзка със съответния сертифициран финансов посредник относно потенциални данъчни измами или данъчни злоупотреби, които могат да доведат до загуба на данък, удържан при източника.

За целите на буква б) държавата членка на източника взема предвид тези престъпления или нарушения само доколкото те са станали известни на тази държава членка не повече от 10 години преди забраната за искане на данъчно облекчение.

Когато държава членка приложи забрана по отношение на сертифицирания финансов посредник съгласно настоящия параграф, тя следва в съответствие с това незабавно да актуализира информацията, която се съдържа в националния регистър.

4. Когато държава членка заличава даден финансов посредник от националния регистър съгласно параграф 1 или параграф 2 или забранява на сертифициран финансов посредник да иска данъчно облекчение съгласно параграф 3, държавата членка гарантира, че финансовият посредник е регистриран отново или че има право да подаде друго искане за данъчно облекчение, ако държавата членка установи, че обстоятелствата, които са причинили заличаването или забраната, са отстранени.

Раздел 2

Предоставяне на информация

Член 10

Задължение за предоставяне на информация

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да изискат от сертифицираните финансови посредници, регистрирани в техния национален регистър да докладват на компетентния им орган информацията, посочена в приложение II, раздели А—Д, в рамките на втория месец след месеца на датата на плащане. Ако има висящо нареждане за сетълмент по отношение на която и да е част от сделката, сертифицираните финансови посредници посочват тази част, за която се очаква сетълмент.

2. В допълнение към информацията, посочена в параграф 1 от настоящия член, държавите членки могат да изискват от сертифицираните финансови посредници в техния национален регистър да докладват на компетентния им орган информацията, посочена в раздел Е и, когато е приложимо, в раздел Ж от приложение II, в рамките на втория месец след месеца на датата на плащане.

3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да изискат от сертифицираните финансови посредници, посочени в член 5, параграф 5, да предоставят на техния компетентен орган информацията, посочена в параграф 1 от настоящия член и когато е приложимо — в параграф 2 от настоящия член, по отношение на всяка част от веригата на плащане на ценните книжа, за която извършващият плащането финансов посредник не е сертифициран финансов посредник.

4. Независимо от параграфи 1, 2 и 3, държавите членки могат да предприемат необходимите мерки, за да изискат единствено агентът по данъка, удържан при източника, или сертифицираният финансов посредник в съответната верига на плащане по ценни книжа, определен от техния компетентен орган или определен съгласно националните правила, да предоставя информацията, посочена в тези параграфи, на компетентния орган. Сертифицираните финансови посредници предоставят тази информация по веригата на плащане по ценни книжа в последователен ред и по отношение на позицията на тези сертифицирани финансови посредници във веригата на плащане по ценни книжа, от която те са част, така че тя в крайна сметка да достигне до агента по данъка, удържан при източника, или до съответния сертифициран финансов посредник.

5. Държавите членки, посочени в член 2, параграф 5, които изберат да прилагат глава III и които поддържат национален регистър, създаден в съответствие с член 5, не изискват предоставяне на информация съгласно раздел Д от приложение II.

6. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на стандартни компютъризирани формуляри, включително езиковия режим, и изисквания за каналите за комуникация, с оглед предоставянето на информацията, посочена в приложение II. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 21.

7. Държавите членки изискват от сертифицираните финансови посредници в техния национален регистър да съхраняват документацията, подкрепяща предоставената информация, в продължение на 10 години и да предоставят достъп до всяка друга информация, необходима за правилното прилагане на правилата относно данъците, удържани при източника, и изискват от сертифицираните финансови посредници да заличат или анонимизират всички лични данни, включени в тази документация, веднага след приключване на одита и най-късно 10 години след предоставянето на информацията.

Раздел 3

Системи за данъчни облекчения

Член 11

Искане за данъчно облекчение при източника или за бързо възстановяване

1. Държавите членки на източника изискват от даден сертифициран финансов посредник, който поддържа инвестиционната сметка на регистриран собственик, получаващ разпределени дивиденти или лихви, платени от местно лице за данъчни цели в държавата членка на източника, да поиска данъчно облекчение съгласно член 13 или член 14, както е приложимо, от името на този регистриран собственик, ако са изпълнени следните условия:

а) регистрираният собственик е упълномощил сертифицирания финансов посредник да поиска данъчно облекчение от негово име; и

б) сертифицираният финансов посредник е проверил и установил, че регистрираният собственик отговаря на условията за данъчно облекчение в съответствие с член 12 или член 15, както е приложимо.

2. Независимо от параграф 1 от настоящия член, държавите членки могат да изключат изцяло или частично искания за данъчни облекчения в рамките на системите, предвидени в член 13 и член 14, когато настъпи някое от следните обстоятелства:

а) дивидентът е изплатен за публично търгувана акция, която регистрираният собственик е придобил при сделка, извършена в рамките на пет дни преди датата на търгуване без дивидент;

б) изплащането на дивидент по базовата ценна книга, за който се иска данъчно облекчение, е свързано с финансова договореност, която не е уредена, по която срокът на действие не е изтекъл или която не е прекратена по друг начин преди датата на търгуване без дивидент;

в) най-малко един от финансовите посредници във веригата на плащане по ценни книжа не е сертифициран финансов посредник и нито един сертифициран финансов посредник не е поел позицията на този финансов посредник за целите на член 10 в съответствие с член 5, параграф 5;

г) поискано е освобождаване от данъка, удържан при източника;

д) поискана е намалена ставка на данъка, удържан при източника, която не произтича от спогодби за избягване на двойното данъчно облагане;

е) изплащането на дивиденти надвишава брутната сума от най-малко 100 000 EUR на регистриран собственик и на дата на плащане.

За целите на първа алинея, буква е) от настоящия параграф сумата за изплащането на дивиденти се определя от брутния размер на дивидентите на инвеститор, притежаващ дялове в предприятие за колективно инвестиране, когато този базов инвеститор има право на данъчното облекчение съгласно член 15, параграф 2, буква а) или б), както е приложимо.

3. Параграф 2, буква е) не се прилага, когато някое от следните лица има право на данъчно облекчение за надвзет данък при източника:

а) държавна схема за задължително пенсионно осигуряване на държава членка или институция за професионално пенсионно осигуряване, регистрирана или лицензирана в държава членка в съответствие с член 9, параграф 1 от Директива (ЕС) 2016/2341; или

б) предприятие за колективно инвестиране, което е ПКИПЦК, установено в съответствие с член 1, параграф 1 от Директива 2009/65/ЕО, АИФ от ЕС или ЛУАИФ от ЕС.

4. Параграф 2 се прилага за всяка договореност, съгласно която изплащането на дивиденти се разделя, или за всяко предприятие за колективно инвестиране, различно от посочените в параграф 3, буква б), което е създадено с единствената цел изплащането на дивиденти да остане по-ниско от сумата, посочена в параграф 2, буква е).

5. Независимо от параграф 1, когато финансовият посредник, който поддържа инвестиционната сметка на регистриран собственик, не е сертифициран финансов посредник, държавите членки разрешават на сертифициран финансов посредник да поиска данъчно облекчение съгласно член 13 или член 14, както е приложимо, при спазване на член 5, параграф 5 и член 10.

6. Системите за данъчни облекчения съгласно член 13 и член 14, както е приложимо, не намаляват контролните правомощия на държавите членки съгласно националните им правила по отношение на облагаемия доход, за който е приложено такова данъчно облекчение, и не засягат правата на държавите членки за данъчно облагане.

7. Когато, преди влизането в сила на настоящата директива, дадена държава членка има система за данъчно облекчение при източника или система за бързо възстановяване, или комбинация от тях, и тази държава членка прилага глава III съгласно член 2, тази държава членка гарантира съответствието на тази система с глава III за всяко искане за данъчно облекчение, от обхвата на настоящата директива, а именно облекчение, свързано с дивиденти, произтичащи от публично търгувани акции, и когато държавата членка реши да включи лихви от публично търгувани облигации, изплатени на чуждестранни лица, също свързано с такава лихва. Държавите членки могат също така да поддържат и да прилагат съществуваща национална система за данъчно облекчение при източника в случаите, посочени в параграф 2, буква д) от настоящия член, в които се извършват проверки с цел:

а) гарантиране на равно третиране на националните и трансграничните случаи с цел спазване на дял IV, глави 2 и 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз; или

б) прилагане на намалените ставки на данъка, удържан при източника, в съответствие с Директива 2003/49/ЕО на Съвета ([18]) или Директива 2011/96/ЕС на Съвета ([19]).

Член 12

Надлежна проверка, че регистрираният собственик отговаря на условията

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да изискат от сертифицирания финансов посредник, подаващ искане за данъчно облекчение от името на регистриран собственик съгласно член 13 или член 14, както е приложимо, получаването от този регистриран собственик на декларация, че регистрираният собственик:

а) има право на данъчно облекчение за данък, удържан при източника, по отношение на дивидентите или лихвите в съответствие с националните правила на държавата членка на източника или спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, когато е приложимо, включително правното основание и приложимата ставка на данъка, удържан при източника; и

б) е действителният притежател, ако това се изисква от държавата членка на източника на дивидентите или лихвите в съответствие с националните правила на държавата членка на източника или спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, когато е приложимо; и

в) е участвал или не е участвал във финансова договореност, свързана с базовата публично търгувана акция, която не е уредена, по която срокът на действие не е изтекъл или която не е прекратена по друг начин преди датата на търгуване без дивидент; и

г) поема ангажимент да информира сертифицирания финансов посредник за всяка промяна в своето положение без ненужно забавяне.

2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да изискат от сертифицираните финансови посредници, подаващи искане за данъчно облекчение от името на регистриран собственик съгласно членове 13 и 14, както е приложимо, да проверяват въз основа на информацията, с която разполагат:

([18]) Директива 2003/49/ЕО на Съвета от 3 юни 2003 г. относно общата система на данъчно облагане на плащания на лихви и роялти между свързани дружества от различни държави членки (ОВ L 157, 26.6.2003 г., стр. 49).

([19]) Директива 2011/96/ЕС на Съвета от 30 ноември 2011 г. относно общата система за данъчно облагане на дружества майки и дъщерни дружества от различни държави-членки (ОВ L 345, 29.12.2011 г., стр. 8).

а) eTRC на регистрирания собственик или доказателството за статут на местно лице за данъчни цели в трета държава, което се счита за подходящо от държавата членка на източника;

б) независимо от буква а) документацията, която държавата членка на източника счита за подходяща, в случаите, когато регистрираният собственик е образувание, за което eTRC не може да бъде издадено или което не може да получи доказателство, че е местно лице за данъчни цели в трета държава, тъй като образуването не се взема предвид за данъчни цели и неговият доход или част от него се облага на равнището на лицата, които имат участие в това образувание, но това образувание има право на данъчно облекчение за данък, удържан при източника, по отношение на дивидентите или лихвите в съответствие с националните правила на държавата членка на източника или спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, когато е приложимо;

в) декларацията на регистрирания собственик по параграф 1 от настоящия член и неговия статут на местно лице за данъчни цели въз основа на информацията, която сертифицираният финансов посредник е получил или има задължение да получи, включително информацията, събрана за други данъчни цели или въз основа на изискванията за борба с изпирането на пари, на които сертифицираният финансов посредник подлежи съгласно Директива (ЕС) 2015/849, или сравнима информация, изисквана в трети държави;

г) правото на регистрирания собственик на конкретна намалена ставка на данъка, удържан при източника, в съответствие с националните правила на държавата членка на източника или със спогодба за избягване на двойното данъчно облагане между държавата членка на източника и юрисдикцията, на която регистрираният собственик е местно лице за данъчни цели;

д) в случай на изплащане на дивидент — евентуалното наличие на финансова договореност, която не е уредена, по която срокът на действие не е изтекъл или която не е прекратена по друг начин към датата на търгуване без дивидент;

е) в случай на изплащане на дивидент — дали базовата акция е била придобита от регистрирания собственик по сделка, извършена в рамките на период от пет дни преди датата на търгуване без дивидент.

За целите на първа алинея, буква а) от настоящия параграф държавата членка на източника може да приеме удостоверение за местно лице за данъчни цели като достатъчно доказателство за статут на местно лице за данъчни цели в трета държава, ако съдържанието на удостоверението съответства на предвиденото в член 4, параграф 2 и удостоверението отговаря на техническите изисквания в точка 1 от приложение I.

3. Държавите членки могат да позволят на сертифициран финансов посредник да получава декларацията, посочена в параграф 1, и да извършва ежегодно проверките, предвидени в параграф 2, букви а)—г), освен ако сертифицираният финансов посредник знае или би трябвало да знае, че е налице промяна в обстоятелствата или че декларацията или информацията, която трябва да бъде проверена, е неточна или ненадеждна.

4. В случая, предвиден в член 5, параграф 5, държавите членки позволяват на сертифицирания финансов посредник да използва събраната документация и информацията, проверена от финансовия посредник, който поддържа инвестиционната сметка на регистриран собственик в съответствие с настоящия член, без да се засяга фактът, че тези задължения остават отговорност на сертифицирания финансов посредник.

5. Държавите членки изискват от сертифицираните финансови посредници, които искат данъчно облекчение съгласно член 13 или член 14, както е приложимо, да съхраняват цялата подкрепяща документация и да предоставят достъп до нея в съответствие с член 10, параграф 7.

6. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на стандартни образци на компютризирани формуляри за декларацията, посочена в настоящия член, включително езиковия режим. Тези образци включват информацията, посочена в параграф 1, букви а), в) и г) от настоящия член, и дават възможност на държавите членки да изискват конкретна допълнителна информация. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 21.

Член 13

Система за данъчно облекчение при източника

Държавите членки могат да създадат система, позволяваща на сертифицираните финансови посредници, които поддържат инвестиционна сметка на регистриран собственик, да поискат данъчно облекчение при източника от името на регистрирания собственик в съответствие с член 11, като предоставят следната информация на агента по данъка, удържан при източника:

а) статута на местно лице за данъчни цели на регистрирания собственик или информацията, която се съдържа в документацията, посочена в член 12, параграф 2, буква б), когато е приложимо; и

б) приложимата ставка на данъка, удържан при източника, върху плащането в съответствие с националните правила или със спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, когато е приложимо.

Член 14

Система за бързо възстановяване

1. Държавите членки могат да създадат система, която да позволява на сертифицираните финансови посредници, които поддържат инвестиционна сметка на регистриран собственик, да поискат от името на този регистриран собственик бързо възстановяване на надвзетия данък при източника в съответствие с член 11, ако информацията, посочена в параграф 3 от настоящия член, е предоставена в рамките на втория месец след месеца на датата на плащане на дивидента или лихвата.

2. Без да се засяга параграф 4 от настоящия член, държавите членки обработват искане за възстановяване, представено в съответствие с параграф 1 от настоящия член, в срок от 60 календарни дни след края на срока за искане на бързо възстановяване. Държавите членки прилагат лихва в съответствие с член 16 върху сумата на това възстановяване за всеки ден на забава след 60-ия ден.

3. Сертифицираният финансов посредник, който иска бързо възстановяване, съобщава на съответната държава членка следната информация:

а) идентификационните данни на регистрирания собственик, както е посочено в приложение II, раздел Б;

б) идентификационните данни за плащането на дивиденти или лихви, както е посочено в приложение II, раздели Г и Ж, когато е приложимо;

в) основанието за приложимата ставка на данъка, удържан при източника, и общата сума на надвзетия данък при източника, който трябва да бъде възстановен;

г) статута на местно лице за данъчни цели на регистрирания собственик, включително кода за проверка на eTRC, когато е приложимо, или информацията, която се съдържа в документацията, посочена в член 12, параграф 2, буква б), когато е приложимо;

д) декларацията на регистрирания собственик в съответствие с член 12.

4. Държавите членки могат да отхвърлят искане за възстановяване, подадено съгласно настоящия член, във всеки от следните случаи:

а) не са изпълнени изискванията, предвидени в параграф 1 или параграф 3 от настоящия член или в член 11 или член 12;

б) информацията, необходима за възстановяване на съответната верига за плащане на ценни книжа и посочена в приложение II, не е била предоставена изцяло и правилно в края на срока, посочен в параграф 1 от настоящия член;

в) държавата членка, въз основа на критериите за оценка на риска, започва процедура за проверка или данъчна ревизия съгласно националните си правила по отношение на искането за възстановяване.

5. Отхвърлянето на искане за възстановяване съгласно параграф 4 не изключва прилагането на лихва за забава в съответствие с параграф 2, в случай че възстановяването е окончателно предоставено и обстоятелствата, предвидени в параграф 4, буква а) или б), не са налице.

6. Отхвърлянето, посочено в параграф 4, букви а) и б), се съобщава на подаващия искането сертифициран финансов посредник и не възпрепятства подаването на искане за възстановяване по стандартната система за възстановяване, установена съгласно националните правила.

7. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на стандартни компютъризирани формуляри, включително езиковия режим, и изискванията относно каналите за комуникация при подаването на искания съгласно настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 21.

Член 15

Специални разпоредби за непреките инвестиции

1. Държавите членки дават възможност на сертифициран финансов посредник, който поддържа инвестиционната сметка на регистриран собственик, получаващ дивиденти или лихви, да поиска данъчно облекчение съгласно член 13 или член 14, както е приложимо, от името на този регистриран собственик, при условие че са изпълнени изискванията, посочени в параграфи 2—5 от настоящия член.

2. За целите на параграф 1 регистрираният собственик е:

а) предприятие за колективно инвестиране, което държи ценни книжа за сметка на инвеститори, които имат право на данъчно облекчение за данък, удържан при източника, по отношение на дивидентите или лихвите в съответствие с националните правила на държавата членка на източника или спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, когато е приложимо; или

б) определено юридическо лице съгласно правилата на фонда, учредителния акт или проспекта на предприятие за колективно инвестиране, което държи по инвестиционната сметка ценните книжа, пораждащи дивидентите или лихвите, и което поддържа вътрешни записи, позволяващи индивидуалното разпределение на тези ценни книжа на това предприятие за колективно инвестиране или на инвеститорите в това предприятие за колективно инвестиране, както е приложимо, когато предприятието за колективно инвестиране или инвеститорите в предприятие за колективно инвестиране имат право на данъчно облекчение за данък, удържан при източника, по отношение на тези дивиденти или лихви в съответствие с националните правила на държавата членка на източника или спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, когато е приложимо.

3. За целите на параграф 1 сертифицираният финансов посредник, който иска данъчно облекчение, получава декларация от:

а) всяко предприятие за колективно инвестиране, което има право на данъчно облекчение за данък, удържан при източника, или всеки инвеститор в предприятието за колективно инвестиране, който има право на такова данъчно облекчение, както е приложимо, чиито ценни книжа се държат от регистрирания собственик, за това, че:

i) има право на данъчно облекчение за данък, удържан при източника, по отношение на дивидентите или лихвите в съответствие с националните правила на държавата членка на източника или спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, когато е приложимо, включително правното основание и приложимата ставка на данъка, удържан при източника; и

ii) ако това се изисква от държавата членка на източника, че е действителният притежател, по отношение на дивидентите или лихвите в съответствие с националните правила на държавата членка на източника или спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, когато е приложимо; както и

iii) е дал разрешение данъчно облекчение да бъде поискано от негово име съгласно настоящия член; и също

iv) ако данъчно облекчение бъде предоставено, че се отказва от правото си самостоятелно да поиска данъчно облекчение от държавата членка на източника съгласно настоящата директива или съгласно националните правила на държавите членки;

б) регистрирания собственик, посочен в параграф 2, буква а), в която се посочват приложимите ставки на данъка, удържан при източника, по отношение на изплатените дивиденти или лихви;

в) регистрирания собственик, посочен в параграф 2, буква б), в която се идентифицира предприятието за колективно инвестиране, за което се държат ценните книжа, пораждащи дивидента или лихвата, в съответствие с вътрешните му регистри, и се посочват приложимите ставки на данъка, удържан при източника, по отношение на изплатените дивиденти или лихви;

г) регистрирания собственик с информацията, посочена в член 12, параграф 1, букви в) и г).

4. За целите на параграф 1 от настоящия член сертифицираният финансов посредник, който иска данъчно облекчение при източника съгласно член 13, предоставя на агента по данъка, удържан при източника:

а) посочената в параграф 3, буква б) или буква в) от настоящия член информация, както е приложимо, а по отношение на предприятието за колективно инвестиране или инвеститорите в предприятие за колективно инвестиране — информация за статута на местно лице за данъчни цели или информацията, която се съдържа в документацията, посочена в член 12, параграф 2, буква б), както е приложимо, вместо информацията, посочена в член 13; и

б) ако инвеститорите в предприятие за колективно инвестиране имат право на данъчно облекчение — размера на дивидентите или лихвите, които могат да бъдат отнесени към всеки инвеститор, имащ право на данъчно облекчение съгласно член 15, параграф 2, както е приложимо.

5. За целите на параграф 1 от настоящия член, когато сертифицираният финансов посредник иска данъчно облекчение съгласно член 14, вместо информацията, посочена в член 14, параграф 3, букви г) и д) той предоставя на държавата членка на източника информацията, посочена в параграф 3 от настоящия член, и информация за статута на местно лице за данъчни цели на предприятието за колективно инвестиране или инвеститорите в предприятие за колективно инвестиране, включително кода за проверка на eTRC или информацията, която се съдържа в документацията, посочена в член 12, параграф 2, буква б), както е приложимо. Ако инвеститорите в предприятие за колективно инвестиране имат право на данъчното облекчение, сертифицираният финансов посредник предоставя на държавата членка на източника и сумата на дивидентите или лихвите, причислими към всеки инвеститор, имащ право на данъчно облекчение, съгласно член 15, параграф 2, както е приложимо.

6. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да изискат от сертифицираните финансови посредници, подаващи искане за данъчно облекчение съгласно настоящия член, да проверяват въз основа на информацията, с която разполагат:

а) документацията, посочена в член 12, параграф 2, буква а) или б), по отношение на всяко предприятие за колективно инвестиране или всеки инвеститор в предприятие за колективно инвестиране, както е приложимо, който има право на данъчно облекчение;

б) правото на предприятието за колективно инвестиране или правото на инвеститорите в предприятие за колективно инвестиране, както е приложимо, на конкретно освобождаване или намалена ставка на данъка, удържан при източника, в съответствие с националните правила на държавата членка на източника или със спогодба за избягване на двойното данъчно облагане между държавата членка на източника и юрисдикцията на местно лице за данъчни цели, което е приложимо;

в) в случай на изплащане на дивидент — евентуалното наличие на финансова договореност, която не е уредена, по която срокът на действие не е изтекъл или която не е прекратена по друг начин преди датата на търгуване без дивидент.

7. Член 12, параграфи 1, 2 и 3 не се прилагат, когато данъчно облекчение е поискано съгласно настоящия член.

8. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на стандартни компютризирани формуляри, включително езиковия режим, и изискванията относно каналите за комуникация при подаването на искания съгласно параграф 5 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 21.

Член 16

Лихви за забава

Съгласно член 14, параграф 2, когато националните правила включват такива разпоредби, държавите членки прилагат лихва в размер, равен на лихвата или еквивалентната такса, прилагана от държавата членка за забавени плащания на възстановявания на данък, удържан при източника, свързани с данъчното облагане на дивиденти или лихви, както е приложимо.

Член 17

Стандартна система за възстановяване

1. Държавите членки гарантират въвеждането и прилагането на стандартна система за възстановяване, когато исканията за данъчно облекчение, попадащи в обхвата на настоящата директива, са изключени от системата за данъчно облекчение при източника съгласно член 13 и от системата за бързо възстановяване съгласно член 14, както е приложимо.

2. Държавите членки приемат необходимите мерки, за да изискат, когато член 13 или член 14, в зависимост от случая, не се прилагат за дивиденти поради неспазване на условията, определени в настоящата директива, имащите право на възстановяване, или техен упълномощен представител, които искат възстановяване на надвзетия данък, удържан при източника, върху такива дивиденти, да предоставят най-малко информацията, изисквана съгласно приложение II, раздел Д, освен ако тази информация вече не е била предоставена в съответствие с член 10.

Член 18

Отговорност

Държавите членки предприемат подходящи мерки съгласно националните си правила, за да гарантират, че сертифициран финансов посредник, който изцяло или частично не изпълнява задълженията си съгласно членове 10, 11, 12, 13, 14 и 15, може да бъде подведен под отговорност за цялата или част от загубата на постъпления от данък, удържан при източника.

ГЛАВА IV

Санкции и заключителни разпоредби

Член 19

Санкции

Държавите членки установяват правила за санкциите, приложими при нарушение на национални разпоредби, приети в съответствие с настоящата директива, и вземат всички мерки, необходими за осигуряване на прилагането им. Тези санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи.

Член 20

Публикации на ESMA

1. Най-късно от 2026 г. нататък ESMA публикува ежегодно и в срок от 120 работни дни от началото на всяка година пазарната капитализация и коефициента на пазарна капитализация на всяка държава членка най-малко за предходната година. ESMA разработва проекти на регулаторни технически стандарти относно методиката за изчисляване на пазарната капитализация и коефициента на пазарна капитализация, определени в член 3, параграф 1, точки 32 и 33. ESMA представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти до 31 октомври 2025 г.

2. На Комисията се делегират правомощия за приемане на посочените в параграф 1 от настоящия член регулаторни технически стандарти в съответствие с процедурата, предвидена в членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 21

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 22

Оценка

1. До 31 декември 2032 г. Комисията оценява въздействието на следното върху постигането на целите на настоящата директива:

а) на механизмите за предоставяне на информация в член 10; и

б) възможността да не се прилага глава III от държавите членки, които отговарят на условията в член 2, параграф 3.

В същия срок Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета.

2. До 31 декември 2034 г. и на всеки пет години след това Комисията проучва и оценява функционирането на настоящата директива, включително евентуалната необходимост от изменение на конкретни разпоредби, и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета.

3. Държавите членки съобщават на Комисията съответните годишни статистически данни, посочени в параграф 4, за оценяването на настоящата директива с цел подобряване на процедурите за данъчни облекчения за данъка, удържан при източника, с оглед на намаляване на двойното данъчно облагане и борба с данъчните злоупотреби.

4. В съответствие с процедурата, посочена в член 21, параграф 2, Комисията установява списък с годишните статистически данни, които да се предоставят от държавите членки за целите на оценката на настоящата директива, както и формата и условията за съобщаване на тази информация.

5. Комисията третира информацията, която ѝ е съобщена съгласно настоящата директива, като поверителна в съответствие с разпоредбите, приложими за институциите на Съюза.

6. Информацията, съобщена на Комисията от държава членка съгласно параграф 3, както и всички доклади или документи, изготвени от Комисията въз основа на тази информация, могат да бъдат предавани на останалите държави членки. Всяка такава предадена информация представлява служебна тайна и е защитена по същия начин, както подобна информация съгласно националните правила на държавата членка, която я е получила.

Член 23

Защита на личните данни

1. За целите на правилното прилагане на настоящата директива държавите членки ограничават обхвата на задълженията и правата, предвидени в членове 13—19 от Регламент (ЕС) 2016/679, до степента, необходима за защита на интересите, посочени в член 23, параграф 1, буква д) от същия регламент, доколкото тези задължения или упражняването на тези права може да застраши защитата на тези интереси.

2. Когато обработват лични данни, сертифицираните финансови посредници и компетентните органи на държавите членки се считат за администратори по смисъла на член 4, точка 7 от Регламент (ЕС) 2016/679 в рамките на съответните им дейности съгласно настоящата директива.

3. Информацията, включително личните данни, обработена в съответствие с настоящата директива, се съхранява не по-дълго от необходимото за постигане на целите на настоящата директива, и при всички случаи в съответствие с националните правила на всеки администратор на данни относно давностните срокове.

Член 24

Уведомяване

Държава членка, която създава и поддържа национален регистър съгласно член 5, информира Комисията за всички последващи промени в правилата относно този национален регистър. Комисията публикува тази информация в *Официален вестник на Европейския съюз* и я актуализира при необходимост.

Член 25

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват до 31 декември 2028 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно информират Комисията за това.

Те прилагат тези разпоредби от 1 януари 2030 г.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

3. Държавите членки, които отговарят на условията на член 2, параграф 3 към момента на транспонирането на настоящата директива и не изберат да прилагат глава III, уведомяват Комисията до 31 декември 2028 г. Те незабавно съобщават на Комисията за всяка последваща промяна в тяхната национална система за данъчни облекчения при източника, отнасяща се до условията, посочени в член 3, параграф 1, точка 31.

Държавите членки, посочени в първата алинея от настоящия параграф, приемат и публикуват законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с глава III, както е посочено в член 2, параграф 3, или в срок от пет години от четвъртото последователно публикуване на данните от ESMA, както е посочено в член 2, параграф 4, като показват, че коефициентът на пазарна капитализация на въпросната държава членка е достигнал или надхвърлил прага, предвиден в член 2.

Член 26

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 27

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 10 декември 2024 година.

За Съвета

Председател

VARGA M.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ЦИФРОВО УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА МЕСТНО ЛИЦЕ ЗА ДАНЪЧНИ ЦЕЛИ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 4

Технически изисквания

1. Цифровото удостоверение за местно лице за данъчни цели (eTRC):

   — се издава с електронен печат в съответствие с Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета ([1]);

   — предлага възможност да бъде представяно както в четим от човека, така и в машинночетим формат, с документи във формат PDF или други подобни формати, които могат да се използват в автоматизирани системи;

   — може да се отпечатва;

   — съдържа отворено текстово поле за включване на информация съгласно член 4, параграф 2, буква з).

2. Ако правните и техническите изисквания в Съюза са изпълнени, държавите членки могат да въведат процес на проверка въз основа на европейския портфейл за цифрова самоличност, както е посочено в раздел 1 от Регламент (ЕС) № 910/2014, изменен с Регламент (ЕС) 2024/1183 на Европейския парламент и на Съвета ([2]).

Комисията се подпомага от комитет във връзка с въвеждането на eTRC от държавите членки. Освен това комитетът може да предоставя техническа помощ във връзка с евентуални промени в техническата база на eTRC или с нови технически разработки.

([1]) Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73).

([2]) Регламент (ЕС) 2024/1183 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 по отношение на създаването на европейска рамка за цифрова самоличност (ОВ L, 2024/1183, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО ЧЛЕНОВЕ 10 И 17

Сертифицираните финансови посредници предоставят следната информация в съответния xml формат:

Вид на информацията	Спецификация
А. **Информация за лицето, което предоставя информацията**	
Име на сертифицирания финансов посредник или, когато е приложимо, на агента по данъка, удържан при източника	
Единен европейски идентификационен код (ЕЕИК), идентификационен код на правния субект (ИКПС) или алтернативен идентификационен код	
Официален адрес	
Други относими данни	Данъчен идентификационен номер (ДИН), определен от държавата членка на източника, ако има такъв, и ДИН, определен от юрисдикцията, на която е местно лице за данъчни цели, ДИН на издаващата(ите) институция(и) Електронна поща и телефонен номер
Посочва се дали информацията се предоставя съгласно член 10, параграф 3	Идентификационни данни на финансовия посредник, който не е сертифициран финансов посредник (име и ЕЕИК, ИКПС или алтернативен идентификационен код)
Б. **Информация за получателя на дивидента или лихвеното плащане**	
Идентификационни данни на финансовия посредник или крайния инвеститор, който получава дивидента или лихвеното плащане Когато се прилага вариантът за предоставяне на информация по член 10, параграф 4: агентът по данъка, удържан при източника, или определеният сертифициран финансов посредник трябва да предостави информацията за крайния инвеститор, който получава плащането на дивиденти или лихви	
Физическо лице	Име, ДИН, определен от държавата членка на източника, ако има такъв, и ДИН, определен от юрисдикцията, на която е местно лице за данъчни цели, ДИН на издаващата(ите) институция(и), дата на раждане, адрес
Образувание	Наименование, ДИН, определен от държавата членка на източника, ако има такъв, и ДИН, определен от юрисдикцията, на която е местно лице за данъчни цели, ДИН на издаващата(ите) юрисдикция(и), адрес, ИКПС, когато е приложимо, ЕЕИК, когато е приложимо При липса на идентификационен номер, правната форма и датата на учредяване
Информация за статута на местно лице за данъчни цели (попълва се, когато лицето в раздел А е сертифицираният финансов посредник на регистрирания собственик)	код за проверка на eTRC или информацията, която се съдържа в член 12, параграф 2, буква б), когато е приложимо
	Име на държавата, на която е местно лице за данъчни цели

Вид на информацията	Спецификация
Номер на инвестиционната сметка	Номер на сметката, по която се държат ценните книжа от финансовия посредник/инвеститора, който получава плащането
Вид сметка	Видът на сметката съгласно член 38 от Регламент (ЕС) № 909/2014 и други сметки: А — Собствена сметка (поддържана от участник в централния депозитар на ценни книжа (ЦДЦК) от първоначалния регистър на ценни книжа) Б — Обща сметка на трета страна (поддържана от участник в ЦДЦК от първоначалния регистър на ценни книжа за сметка на клиенти) В — Индивидуална сметка на трета страна (поддържана от участник в ЦДЦК от първоначалния регистър на ценни книжа от името на клиент) Г — Детайлна сметка в регистъра на общата сметка на трета страна (ценни книжа на клиент, включени в обща сметка на трета страна, поддържана от участник в ЦДЦК от първоначалния регистър на ценни книжа) Д — Глобална сметка на трета страна, различна от Б Е — Индивидуална сметка на притежател на ценни книжа, различна от Г или В Ж — Друг вид сметка

B. **Информация относно платеца на дивидента или лихвеното плащане**

Идентификационни данни на финансовия посредник, от когото предоставящият информацията получава дивидент или лихвено плащане Когато се прилага вариантът за предоставяне на информация по член 10, параграф 4: раздел В съдържа информация за всеки сертифициран финансов посредник, който е част от веригата на плащане по ценни книжа. Тази информация се отнася до веригата на последователни плащания на финансовите посредници	
Юридическо лице	Наименование, ИКПС, ДИН, определен от държавата членка на източника, ако има такъв, и ДИН, определен от юрисдикцията, на която е местно лице за данъчни цели, ДИН на издаващата(ите) юрисдикция(и), адрес, ЕЕИК, когато е приложимо
Номер на инвестиционната сметка	Номер на сметката, по която се държат ценните книжа от финансовия посредник, изпращащ плащането
Вид сметка	Видът на сметката съгласно член 38 от Регламент (ЕС) № 909/2014 и други сметки: А — Собствена сметка (поддържана от участник в централния депозитар на ценни книжа (ЦДЦК) от първоначалния регистър на ценните книжа) Б — Обща сметка на трета страна (поддържана от участник в ЦДЦК от първоначалния регистър на ценни книжа за сметка на клиенти)

Вид на информацията	Спецификация
	В — Индивидуална сметка на трета страна (поддържана от участник в ЦДЦК от първоначалния регистър на ценни книжа от името на клиент) Г — Детайлна сметка в регистъра на общата сметка на трета страна (ценни книжа на клиент, включени в обща сметка на трета страна, поддържана от участник в ЦДЦК от първоначалния регистър на ценни книжа) Д — Глобална сметка на трета страна, различна от Б Е — Индивидуална сметка на притежател на ценни книжа, различна от Г или В Ж — Друг вид сметка
Г. **Информация относно дивидента или лихвеното плащане**	
Емитент	Име, ДИН, или, при липса на такъв, ИКПС или ЕЕИК, официален адрес
ЦДЦК	Идентификационни данни на централния депозитар на ценни книжа от първоначалния регистър на ценните книжа
ISIN (международен идентификационен номер на ценни книжа)	Идентификационни данни на ценната книга
Вид на ценната книга	Вид акция, базова стойност на депозитарна разписка, облигация
Брой на ценните книжа, които дават право на получаване на плащането	Брой на ценните книжа, за които е извършен сетълмент
	Брой на ценните книжа, чийто сетълмент предстои
Вид плащане	В брой Акции (посочва се дали са получени от дивидент под формата на акции и ISIN номер)
COAF (официален идентификатор на събитието за корпоративни действия) или, ако не е наличен, подробна информация за разпространението	Идентификационни данни на събитието (разпределяне на дивиденти/лихви)
Съответни дати	Дата на търгуване без дивидент, дата на вписване, дата на плащане
Сума на получения(ата)/предстоящия(ата) за получаване дивидент или лихва и парична единица	Брутна сума, нетна сума
Информация за данъка, удържан при източника	Ставка на данъка, удържан при източника, която се прилага или предстои да бъде приложена, удържана сума, размер и ставка на допълнителната такса, ако е приложимо
	Правното основание за приложимата ставка на данъка, удържан при източника (попълва се, когато лицето в раздел А е сертифицираният финансов посредник на регистрирания собственик)
IBAN на паричната сметка	IBAN на сметката, по която е преведено плащането

Вид на информацията	Спецификация

Д. **Информация относно прилагането на мерки за борба със злоупотребите, които трябва да бъдат изпълнени от сертифицирания финансов посредник, поискал данъчното облекчение**

Информация за периода на притежаване на базовите публично търгувани акции	Две полета: 1) за базови акции, придобити повече от пет дни преди датата на търгуване без дивидент — брой акции 2) за базови акции, придобити в рамките на период от пет дни преди датата на търгуване без дивидент — брой акции (В случай на редовни търговски позиции се използва принципът FIFO (първа входяща—първа изходяща)
Информация за финансова договореност	Посочват се доказателства за всяка финансова договореност, включваща базови публично търгувани акции, която не е уредена, по която срокът на действие не е изтекъл или която не е прекратена по друг начин на датата на търгуване без дивидент
	За базови акции, свързани с финансова договореност — брой акции
	За базови акции, които не са свързани с финансова договореност — брой акции

Е. **Информация относно сделки, които могат да бъдат поискани от държавата членка на източника съгласно член 10, параграф 2**

Информация за сделките с базови ценни книжа от 1 година преди датата на вписване до 45 дни включително след датата на вписване	Дати на извършване на сделката
	Договорни или договорени дати на сетълмент
	Действителни дати на сетълмент
	Съответният брой ценни книжа, които са предмет на търговия
	Вид на сделката: покупка, продажба, заем, прехвърляне, друго

Ж. **Информация относно депозитарните разписки, която може да бъде поискана от държавата членка на източника съгласно член 10, параграф 2**

Когато става въпрос за изплащане на дивиденти, произтичащи от депозитарна разписка	Името, международният идентификационен номер на ценните книжа (напр. ISIN номер) на депозитарните разписки и на базовите акции
	Името на банката, в която са депозирани базовите акции

Вид на информацията	Спецификация
	Съотношението на депозитарните разписки към базовите акции
	Броят на депозитарните разписки, държани от регистрирания собственик, които дават право за получаване на плащането на дивидент
	Датата на плащане на дивидента, произтичащ от депозитарна разписка
	Общият брой издадени депозитарни разписки към датата на вписване
	Общият брой на базовите акции за всички издадени депозитарни разписки към датата на вписване